II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 20. prosince 2011

o státní podpoře C 25/08 (ex NN 23/08) reforma způsobu financování důchodů státních úředníků pracujících u společnosti France Télécom, kterou poskytla Francouzská republika ve prospěch společnosti France Télécom

(oznámeno pod číslem C(2012) 9403)

(Pouze francouzské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2012/540/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy ([1]),

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody ([2]),

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek ([3]) v souladu s těmito články, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

(1) Stížností ze dne 4. října 2002, která byla doplněna dne 16. ledna 2003, byla Komisi předložena tvrzení, podle nichž Francouzská republika poskytla podporu ve prospěch společnosti France Télécom, která měla částečně snížit její finanční náklady, a to zejména náklady spojené s financováním důchodů. Dopisem ze dne 17. března 2004 sdělila Francouzská republika Komisi informace, které si Komise od ní vyžádala v souvislosti se stížností.

(2) Dopisy ze dne 2. dubna 2004 a 24. února 2006 stěžovatelé poskytli dodatečné informace týkající se stížnosti.

(3) Dopisem ze dne 20. května 2008 oznámila Komise Francii své rozhodnutí zahájit řízení o této podpoře podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“).

(4) Francie předložila své připomínky dne 18. července 2008.

(5) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([4]). Komise vyzvala zúčastněné strany k předložení jejich připomínek k předmětné podpoře.

(6) Dne 22. září 2008 obdržela Komise připomínky společnosti France Télécom a po prodloužení lhůty obdržela dne 1. a dne 16. října 2008 také připomínky stěžovatelů a jednoho telekomunikačního operátora. Komise je poté předala Francouzské republice, umožnila jí se k nim vyjádřit a obdržela připomínky Francouzské republiky dopisem ze dne 13. února 2009.

(7) Dne 16. února 2009 předložila své připomínky společnost France Télécom a upozornila v nich Komisi na rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 28. listopadu 2008 ([5]), který podle ní potvrzuje její tvrzení. Dne 14. května 2009 předložil telekomunikační operátor uvedený v bodě odůvodnění č. 6 dodatečné informace ke svým projednávaným připomínkám a odvolával se v nich na rozhodnutí Komise ze dne 11. února 2009 ([6]), které podle něj potvrzuje jeho připomínky.

([1]) Od 1. prosince 2009 se články 87 a 88 Smlouvy o ES staly články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“). V obou případech jsou ustanovení ve své podstatě identická. Pro účely tohoto rozhodnutí je v případě potřeby nutné odkazy na články 107 a 108 SFEU chápat jako odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES.

([2]) Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

([3]) Úř. věst. C 213, 21.8.2008, s. 11.

([4]) Viz poznámka pod čarou 3.

([5]) Rozsudek ze dne 28. listopadu 2008, *Hôtel Cipriani a další* v. *Komise*, spojené věci T-254/00, T-270/00 a T-277/00, Sb. rozh., s. II-3269.

([6]) Rozhodnutí Komise 2009/703/ES ze dne 11. února 2009 o státní podpoře C 55/2007 poskytnuté Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska – Státní záruka pro Penzijní Fond BT (Úř. věst. L 242, 15.9.2009, s. 21).

(8) Jednání mezi zástupci Komise a zástupci společnosti France Télécom proběhla na žádost této společnosti dne 17. prosince 2009, dne 23. září 2010 a dne 12. října 2010. France Télécom předala dodatečné připomínky dne 18. října 2010.

(9) Na žádost Komise poskytla Francouzská republika dne 18. března 2010 upřesnění a aktualizaci některých údajů obsažených v jejích původních připomínkách a vše doprovodila připomenutím jejich obsahu.

(10) Dne 22. září 2010 sdělily francouzské orgány Komisi nové připomínky a požádaly o jednání, jež proběhlo dne 22. října 2010. Dopisem ze dne 28. října 2010 jim Komise zaslala skutková upřesnění zmíněná během tohoto jednání a dodatečné připomínky společnosti France Télécom a zároveň Francouzskou republiku vyzvala, aby se k nim případně vyjádřila. Dne 17. listopadu 2010 Komise zaslala dodatečná upřesnění, o která požádaly francouzské orgány dne 10. listopadu 2010 za účelem vypracování svých připomínek.

(11) Dopisem ze dne 9. prosince 2010 a doplněném dne 24. června 2011 předložila Francouzská republika své dodatečné připomínky provázené aktualizací některých údajů obsažených v jejích původních připomínkách. Dne 28. června a 4. července 2011 proběhla s francouzskými orgány jednání. Nové připomínky byly poté předloženy dne 7. října 2011.

2. **PODROBNÝ POPIS PODPORY**

(12) Opatření, jež jsou předmětem tohoto řízení, spočívají ve změnách zavedených v roce 1996 do režimu odvodů podniku France Télécom ve spojení s vyplácením důchodů jeho zaměstnanců se statusem státních zaměstnanců. Předchozí režim vznikl v roce 1990 při vytvoření společnosti France Télécom jako podniku odlišného od státní správy. Pokud jde o odvody společnosti France Télécom na sociální zabezpečení, zákon z roku 1990 ve skutečnosti pouze převzal předchozí praxi. U příležitosti přetvoření společnosti France Télécom na akciovou společnost, kótování na burze a otevření stále větší části jejího kapitálu na straně jedné a úplného otevření hospodářské soutěži trhů, na nichž ve Francii a v ostatních členských státech Evropské unie působila, na straně druhé došlo v roce 1996 k zavedení nového režimu. V současné době režim zavedený v roce 1996 ve své podstatě stále platí.

2.1 **Právní rámec statusu společnosti France Télécom a jejích zaměstnanců v období 1990 až 1996**

2.1.1 *Status společnosti France Télécom a postavení jejích zaměstnanců mezi rokem 1990 a rokem 1996*

(13) Podle zákona č. 90-568 ze dne 2. července 1990 (dále jen „zákon z roku 1990“) [7] vznikla společnost France Télécom jako veřejnoprávní provozovatel s právní subjektivitou. Předtím tvořila jedno z generálních ředitelství ministerstva pošt a telekomunikací. Stejným zákonem bylo převedeno na společnost France Télécom plnoprávně a bezplatně plné vlastnictví movitého a nemovitého státního majetku vyhrazeného pro služby spadající pod toto generální ředitelství.

(14) Článek 3 zákona z roku 1990 pověřuje společnost France Télécom zejména těmito úkoly: i) zajišťovat všechny veřejné telekomunikační služby při vnitřním a mezinárodním styku; ii) vytvářet, rozvíjet a provozovat veřejné sítě nutné pro poskytování těchto služeb a zajistit jejich propojení se sítěmi v zahraničí; iii) poskytovat všechny ostatní telekomunikační služby, zařízení a sítě a rovněž vytvářet sítě pro kabelové síření rozhlasových a televizních služeb.

(15) Podle článku 29 zákona z roku 1990 se na zaměstnance společnosti France Télécom vztahují zvláštní statusy přijaté podle zákona o právech a povinnostech státních zaměstnanců a podle zákona, kterým se stanoví služební řád pro státní službu. Zákon z roku 1990 umožňoval zaměstnávat smluvní zaměstnance spadající do režimu obecného práva v rámci stanoveném ve smlouvě uzavřené mezi státem a podnikem. Tato smlouva stanovila pro tento typ náboru horní hranici 3 % celkového počtu zaměstnanců.

(16) Zákon z roku 1990 převzal předchozí rozpočtové postupy a ve svém článku 30 stanovil rozdělení odpovědností v oblasti financování sociálních služeb pro zaměstnance mezi francouzský stát a společnost France Télécom následovně:

„Stávající zaměstnanci a důchodci ministerstva pověřeného poštovními a telekomunikačním službami, zaměstnanci a důchodci veřejnoprávních provozovatelů, na něž se vztahuje obecný status státních zaměstnanců, a také osoby s právy odvozenými od těchto zaměstnanců a důchodců mají nárok na věcné dávky v oblasti nemocenského pojištění, mateřských dávek a invalidního důchodu prostřednictvím vzájemné zdravotní pojišťovny pošt a telekomunikací (Mutuelle générale des P.T.T.) za podmínek stanovených v knize III a v kapitole II první hlavy knihy VII zákoníku sociálního zabezpečení. Část odvodů na sociální zabezpečení připadající státu podle článku L. 712-9 přitom přebírají u svých státních zaměstnanců veřejnoprávní provozovatelé.

Vyměření a vyplácení penzí přiznaných podle zákona o vojenských a civilních důchodových penzích státním zaměstnancům společností La Poste a France Télécom provádí stát. Jako vyrovnání jsou veřejnoprávní provozovatelé povinni uhradit státní pokladně:

a) výši srážky ze mzdy zaměstnance, jež je stanovena článkem L. 61 zákona o vojenských a civilních důchodových penzích;

[7] Zákon č. 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizaci veřejné služby v oblasti pošty a telekomunikací, Úř. věst. Francouzské republiky č. 157 ze dne 8. července 1990, s. 8069.

b) dodatečný odvod, který umožní úplné uhrazení nákladů spojených s penzí přiznanou nebo k přiznání jejich zaměstnancům v důchodu.

Náklady vyplývající z uplatnění ustanovení článku L. 134-1 zákoníku sociálního zabezpečení na zaměstnance společnosti La Poste a France Télécom nesou v celém jejich rozsahu veřejnoprávní provozovatelé.

Výnos přijatý Státní radou určuje podle potřeby podmínky provádění těchto ustanovení."

(17) V období od roku 1991 do roku 1996 byl odvod „zaměstnavatele" podle článku 30 zákona z roku 1990 (tj. „dodatečný odvod" stanovený v čl. 30 písm. b) zákona z roku 1990 v jeho původním znění) připadající na společnost France Télécom u jejích státních zaměstnanců stanoven jako rozdíl mezi celkovou částkou státních penzí vyplacených francouzským státem a částí hrazenou pracujícími státními zaměstnanci z jejich mzdy. Společnost France Télécom se rovněž podílela na režimech tzv. „vyrovnání" a „nadvyrovnání", které počítaly s převody za účelem zajištění vyváženosti mezi důchodovými režimy státních zaměstnanců jiných veřejnoprávních subjektů. Část financování závazků v oblasti penzí státních zaměstnanců připadající na zaměstnance byla určena podle článku L 61 zákona o vojenských a civilních důchodových penzích jako srážka ze mzdy zaměstnance a stanovena na výši 7,85 % hrubého tabulkového platu.

(18) Platby provedené společností France Télécom vzrostly z 920 milionů EUR v roce 1991 na 1 miliardu 151 milionů EUR v roce 1996 a byly rozloženy následovně:

Tabulka 1

Důchodové odvody zaměstnanců a zaměstnavatele u společnosti France Télécom v období 1991–1996 ([8])

(v milionech EUR)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996
A/Celková částka penzijních odvodů	939	983	1 070	1 079	1 173	1 214
a 1/odvody zaměstnanců	195	201	217	213	229	238
a 2/odvod zaměstnavatele	743	782	853	866	944	976
B/Vyrovnání – nadvyrovnání	176	188	277	136	201	175
Náklady celkem (A + B)	1 115	1 171	1 348	1 215	1 375	1 389
Z toho France Télécom celkem (a2 + B)	**920**	**970**	**1 131**	**1 002**	**1 146**	**1 151**

(19) Společnost France Télécom zaúčtovávala výdaje spojené s důchody na základě uhrazených příspěvků. Vzhledem k tomu, že tyto výdaje jistě porostou z důvodu předpokládaného vývoje důchodových penzí, jež bude muset svým bývalým státním zaměstnancům vyplácet, zanášela společnost France Télécom do svých účtů rovněž jistou roční rezervu určenou k tomu, aby se odhadovaný dopad budoucího navýšení plateb rozložil na období 30 roků. Celková výše rezerv vytvářených až do roku 1996 dosáhla částky 23,4 miliardy FRF (3,6 miliardy EUR). Jelikož je francouzský stát sám sobě pojišťovatelem, nevytvářel na své straně podle francouzských orgánů pro tyto penze žádné rezervy ([9]).

2.1.2 *Změny provedené ve statusu společnosti France Télécom a postavení jejích pracovníků se statusem státních zaměstnanců počínaje rokem 1996*

Status společnosti France Télécom

(20) Zákon č. 96-660 ze dne 26. července 1996 ([10]) (dále jen „zákon z roku 1996") pozměnil některá ustanovení zákona z roku 1990. S účinností od 31. prosince 1996 na jedné straně přiznal France Télécom status státního podniku podléhajícího právním ustanovením, jež se vztahují na akciové společnosti, pokud nejsou v rozporu s právními předpisy, a na druhé straně převedl bezplatně rozhodující část majetku, práv a závazků veřejnoprávního subjektu France Télécom na státní podnik France Télécom.

(21) Kapitál podniku France Télécom SA (dále jen „France Télécom") byl vyhláškou stanoven na 25 miliard FRF (3,8 miliardy EUR) na základě vlastních prostředků uvedených v účetní rozvaze k 31. prosinci 1995. Akcie společnosti France Télécom byly připuštěny v říjnu 1997 na první trh pařížské burzy a rovněž na New York Stock Exchange (NYSE). Podle výroční zprávy za rok 1998 bylo složení kapitálu společnosti France Télécom následující: stát držel podíl ve výši 63,6 %, soukromí investoři ve výši 31,2 %, zaměstnanci společnosti ve výši 3,2 % a společnost Deutsche Telekom ve výši 2 %. Po prodeji 10,85 % podílů dne 7. září 2004 neměl již francouzský stát v podniku majoritní podíl. Jeho podíl potom nadále klesal, až se k 31. prosinci 2008 ustálil na 26,65 % kapitálu. Ovšem s 26,65 % hlasovacích práv a vzhledem ke skutečnosti, že neexistují žádné další stmelené skupiny význačných akcionářů, francouzský stát jmenuje předsedu správní rady a generálního ředitele, zůstává hlavním

([8]) Zaokrouhleno.

([9]) Výroční zpráva France Télécom za rok 1996, s. 35, 60 a 64; odpověď francouzských orgánů ze dne 17. března 2004, bod 4 odst. 1) písm. a).

([10]) Zákon č. 96-660 ze dne 26. července 1996 o státním podniku France Télécom, Úř. věst. Francouzské republiky č. 174 ze dne 27. července 1996, s. 11398.

akcionářem společnosti France Télécom a ve skutečnosti může rozhodnout o výsledku hlasování akcionářů u otázek, jež vyžadují prostou většinu ([11]).

Různý status a přijímání do práce zaměstnanců společnosti France Télécom

(22) Změna statusu společnosti France Télécom stanovená zákonem z roku 1996 obsahovala rovněž různá ustanovení, jež se týkala jejích zaměstnanců. Podle tohoto zákona pracuje sbor státních zaměstnanců společnosti France Télécom u státního podniku France Télécom a podléhá jeho správě. Zaměstnanci s postavením státních zaměstnanců si zachovávají tento status a záruky, které jsou s ním spojené. Zaměstnanecké podmínky státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom jsou stejné jako podmínky státních úředníků: mají zaručené pracovní místo a mohou být propuštěni pouze ze závažného důvodu v případech stanovených právními předpisy. Pokud jde o nábor nových zaměstnanců, zákon z roku 1996 umožňoval až do 1. ledna 2002 společnosti France Télécom najímat státní zaměstnance a zároveň zaměstnávat smluvní zaměstnance podléhající obecnému právu.

(23) K 31. prosinci 1996 zaměstnávala společnost France Télécom 165 200 osob, z nichž bylo 94,1 % státních zaměstnanců. Aniž by čekala na uplynutí lhůty 1. ledna 2002 stanovené zákonem z roku 1996, přestala společnost France Télécom ve skutečnosti přijímat státní zaměstnance již od roku 1997. Počet státních zaměstnanců se proto během deseti roků snížil o 47 % z 133 434 osob v roce 1997 na 69 892 osob v roce 2007. Toto snížení je výraznější než u celkového počtu zaměstnanců společnosti France Télécom (– 25 %), který dosáhl k 31. prosinci 2007 počtu 124 166 zaměstnanců.

Odvody zaměstnavatele na důchodové zabezpečení u společnosti France Télécom

(24) Článek 6 zákona z roku 1996 změnil rovněž článek 30 zákona z roku 1990 tím, že k původnímu znění přidal dvě odrážky c) a d). Jako vyrovnání za vyměření a vyplácení státem penzí přiznaných státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom ukládá zákon této společnosti uhradit státní pokladně:

„c) (…) přímý odvod zaměstnavatele počínaje 1. lednem 1997 úměrný částkách odváděným ze mzdy na důchodové zabezpečení. Výše přímého odvodu se vypočítává tak, aby došlo k vyrovnání úrovně povinných sociálních a daňových odvodů ze mzdy mezi společností France Télécom a ostatními podniky působícími v odvětví telekomunikací, které spadají pod obecné právo sociálních dávek, pokud jde o rizika, jež jsou společná pro zaměstnance podle obecného práva a státní zaměstnance. Tuto výši lze změnit v případě změny uvedených odvodů. Způsoby určení odvodu zaměstnavatele a jeho uhrazování státu stanoví výnos Státní rady;

d) (…) mimořádný paušální odvod, jehož výši a způsob úhrady stanoví zákon o státním rozpočtu do 31. prosince 1996“.

(25) Zákon z roku 1996 vyloučil rovněž společnost France Télécom z oblasti působení obecného a zvláštního mechanizmu vyrovnávání důchodů stanoveného zákonem z roku 1990, což pro France Télécom znamenalo placení dodatečných vyrovnání a nadvyrovnání, jež jsou uvedena v tabulce č. 1. V období 1991–1996 částky uhrazené z tohoto důvodu představovaly 18 % penzí vyplacených osobám se statusem státních zaměstnanců.

(26) Přímý odvod zaměstnavatele zavedený zákonem z roku 1996 nahradil dodatečný odvod stanovený čl. 30 písm. b) zákona z roku 1990. Tento odvod vychází z míry konkurenční spravedlnosti založené na vyrovnání úrovně povinných sociálních a daňových odvodů ze mzdy u stejně vysoké čisté mzdy. Způsob vyrovnání je založen na rekonstruované výši nákladů, které by měl konkurent zaměstnávající osoby podléhající obecnému právu v oblasti sociálních odvodů, a to včetně důchodového zabezpečení, pokud by jim vyplácel čistou mzdu ve stejné výši, jako je mzda státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom, a měl přitom totožnou strukturu zaměstnanosti.

(27) Tato metoda vylučuje odvody hrazené konkurenty na ochranu před riziky, která nejsou společná soukromoprávním pracovníkům a státním zaměstnancům, což je zejména riziko nezaměstnanosti a nároky zaměstnanců v případě konkurzu nebo likvidace podniku (dále jen „pojištění na zaručení mezd“ či „PZM“). Při hlasování o zákonu z roku 1996 si zákonodárci uvědomovali tento rozdíl mezi společností France Télécom a jejími konkurenty a zdůraznili: „soubor ustanovení článku 6 umožňuje společnosti France Télécom snížit své náklady na pojištění proti nezaměstnanosti (odvody UNEDIC), které její možní konkurenti musí platit“ ([12]).

(28) Odvod zaměstnavatele společnosti France Télécom je vypočítáván každý rok a vyjadřován jako podíl z hrubých tabulkových mezd státních zaměstnanců v činné

([11]) Referenční dokument France Télécom za rok 2008 uložený u Orgánu pro finanční trhy (Autorité des Marchés Financiers), s. 18.

([12]) Senát – Zpráva č. 406 senátora Gérarda Larchera přednesená jménem Komise pro hospodářské otázky a plánování a věnovaná návrhu zákona o státním podniku France Télécom, s. 17.

službě. Míra tohoto odvodu dosahovala v období 1997–2010 průměrné výše […] (*) % a podle připomínek Francouzské republiky měla hodnoty uvedené v tabulce č. 2:

Tabulka 2

Přímý odvod zaměstnavatele hrazený společností France Télécom v období 1997–2010

Rok	Míra odvodu	EUR (miliony)
1997	36,20 %	1 088,9
1998	35,40 %	1 069,6
1999	36,70 %	1 108,5
2000	36,40 %	1 085,0
2001	37,00 %	1 088,6
2002	37,70 %	1 100,1
2003	37,60 %	1 085,0
2004	[…] %	1 048,6
2005	[…] %	984,6
2006	[…] %	957,6
2007	[…] %	917,6
2008	[…] %	859,2
2009	[…] %	805,4
2010	[…] %	744,5

(29) Ukončení najímání státních zaměstnanců počínaje rokem 1997 omezilo počet státních zaměstnanců v činné službě u společnosti France Télécom. Bez ohledu na odchody do důchodu rostoucího počtu státních zaměstnanců v období 1991–2010 tabulka ukazuje, že odvod zaměstnavatele ve výši 744 milionů EUR, který společnost France Télécom uhradila v roce 2010, byl o 407 milionů EUR nižší než náklady na důchodové zabezpečení, které podnik platil francouzskému státu před vstupem v platnost reformy z roku 1996, a odpovídal pouhému odvodu zaměstnavatele, který France Télécom platila před dvaceti roky, tj. v roce 1991 (1 151 milionů EUR a 743 milionů EUR – viz tabulka č. 1).

(30) Reforma zavedená zákonem z roku 1996 vede tak k tomu, že výše odvodu společnosti France Télécom se snižuje v absolutní hodnotě a není nadále vázána na počet státních zaměstnanců, kteří odešli do důchodu. K převedení nákladů na stát zavedenému zákonem z roku 1996 tak došlo v době, kdy výhledy převzaté Senátem počítaly s výrazným nárůstem nákladů na důchodové zabezpečení počínaje rokem 2005, přičemž měly dosáhnout 13 miliard FRF (1,98 miliardy EUR) v roce 2007, 21,5 miliardy FRF (3,3 miliardy EUR) v roce 2017 a 34 miliard FRF (6,1 miliardy EUR) v roce 2027 ([13]).

(31) Z projednávání návrhu zákona v Národním shromáždění a Senátu tak vyplývá převedení nákladů na důchodové zabezpečení do státního rozpočtu ve výši 250 miliard FRF, již by roční odvody ve výši 100 miliard FRF a mimořádný odvod ve výši 40 miliard FRF nedokázaly pokrýt, a to i při započtení výnosu z prodeje části akcií podniku. V témže projednávání zákona se uvádí mimořádný odvod na snížení nového a výrazného nákladu pro stát v odhadované výši nejvýše 40 miliard FRF. Tato částka byla stanovena za spolupráce rady bankéřů tak, aby byla slučitelná s mírou zadlužení vzhledem k vlastnímu kapitálu ve výši 150 % a odpovídala rezervám vytvořeným podnikem na důchodové zabezpečení a nadnákladu pro stát za období deseti roků a ne déle, který vyplývá z rozdílu mezi vyplácenými penzemi a napříště vybíranými přímými odvody ([14]).

(32) Záměr vyrovnání ve prospěch státu je připomenut nejenom ve znění článku 30 zákona přijatého zákonodárci a během projednávání návrhu zákona z roku 1996, ale také ve výroční zprávě společnosti France Télécom za rok 1997, kde se hovoří o „uhrazení francouzskému státu mimořádného odvodu ve výši 37,5 miliardy FRF ve spojení s budoucími důchody bývalých státních zaměstnanců“ ([15]). Rezervy vytvořené společností France Télécom jí umožnily snížit čisté finanční úsilí, jež musela vynaložit, protože během jediného roku zaplatila pouze nadnáklady, které státu reformou vzniknou za deset roků.

(33) Ukazuje se tak, že pro stanovení výše mimořádného odvodu (nebo-li „doplatku“) byla zohledněna rezerva, kterou si každoročně společnost France vytvářela, která dosáhla celkové částky 23,4 miliardy FRF (3,6 miliardy EUR) a která byla v roce 1996 určena k rozložení důsledku budoucího zvyšování odvodů vyplývajících ze zákona z roku 1990. Část tohoto odvodu, jež neodpovídala vytvořeným rezervám, pokrývala tento nadnáklad během období deseti roků. Jak jednoznačně vyplývá z tehdejších projednávání, výše odvodu byla stanovena při zohlednění částky, pro kterou si podnik již vytvořil rezervy.

(34) Vzhledem k přímé povaze ročního odvodu zaměstnavatele zavedeného zákonem z roku 1996 se povinnost společnosti France Télécom od té doby omezuje na uhrazení tohoto odvodu, a to bez dalších závazků v oblasti pokrytí případných budoucích schodků jak režimu

(*) Číselné údaje nebo části v závorkách […] jsou důvěrné nebo podléhají obchodnímu tajemství.

([13]) Senát – výše uvedená zpráva č. 406 senátora Gérarda Larchera, s. 15.

([14]) Národní shromáždění – zápis z jednání ze dne 26. června 1996, s. 4 až 6 a 20. Senát – zápis ze zasedání dne 10. června 1996, s. 6.

([15]) France Télécom – Výroční zpráva za rok 1996, s. 56.

důchodového zabezpečení svých státních zaměstnanců, tak dalších režimů veřejné správy. Z důvodu existence zákona z roku 1996 se tak účetní rezerva stala bezpředmětnou. Rezerva byla na účtu zisků a ztrát společnosti France Télécom k 31. prosinci 1996 zanesena jako zisk do čistého hospodářského výsledku, a to v hodnotě 17,5 miliardy FRF (2,7 miliardy EUR) ([16]).

(35) Kromě toho zákon o státním rozpočtu na rok 1997 určil výši mimořádného paušálního odvodu stanoveného zákonem z roku 1996 jako vyrovnání státu za vyměření a vyplácení penzí přiznaných zaměstnancům France Télécom se statusem státních zaměstnanců na 37,5 miliardy FRF (5,71 miliardy EUR). Odvod byl financován navýšením krátkodobého a dlouhodobého zadlužení podniku ([17]) a uhrazen v několika splátkách mezi lednem a říjnem roku 1997. Příjem vzniklý tímto mimořádným odvodem umožnil snížit schodek orgánů a subjektů francouzské veřejné správy na 41,8 miliardy EUR v roce 1997. Bez tohoto odvodu by schodek v tomto roce představoval 3,7 % HDP.

(36) Příjem z tohoto odvodu byl přidělen Veřejnoprávnímu zařízení pro správu mimořádného odvodu společnosti France Télécom (Etablissement Public de Gestion de la Contribution Exceptionnelle de France Télécom), který byl zřízen zákonem o státním rozpočtu na rok 1997. Mimořádný odvod spolu s případnými finančními výnosy, které vytváří, tvoří jediný příjem zařízení. Jeho výdaje mají formu každoročního převodu do státního rozpočtu, jenž je zaúčtováván od roku 2006 jako příjem na penzijní účet zvláštního určení pro vojenské a civilní penze vyplácené státem. Tato platba byla na rok 1997 stanovena na výši 1 miliardy FRF (152,4 milionu EUR) s následným navýšením o 10 % každý rok, nestanoví-li zvláštní ustanovení zákona o státním rozpočtu jinak. Zařízení ukončí svou činnost po úplném převedení svých příjmů státu ([18]).

(37) Uplatnění ustanovení zákona o státním rozpočtu na rok 1997, kterým se stanovily každoroční převody, vedlo k tomu, že se existence veřejnoprávního zařízení v roce 1999 odhadovala na 17 let, a to bez zohlednění odměňování jeho finančních prostředků ([19]). Vzhledem ke každoročním platbám, jež byly vyšší, než stanovil zákon o státním rozpočtu na rok 1997, byla tato doba trvání zkrácena. Jak uvádí tabulka č. 3, kumulovaná částka každoročních plateb prováděných zařízením dosahovala v roce 2010 již výše 5,47 miliardy EUR. S ukončením činnosti zařízení z důvodu úplného převedení disponibilních prostředků se počítalo k 31. prosinci 2011 ([20]). Zákon o státním rozpočtu na rok 2011 tak počítá pro tento rok s platbou ve výši 243 milionů EUR na penzijní účet zvláštního určení, čímž by mělo dojít ke splacení příjmů zařízení ([21]).

(38) Mimořádný odvod ve výši 37,5 miliardy FRF přidělený Veřejnoprávnímu zařízení pro správu mimořádného odvodu společnosti France Télécom tak každopádně odpovídá odvodu zmiňovanému během projednávání návrhu zákona z roku 1996, který měl být nižší než 40 miliard FRF. Ačkoliv byl v roce 1997 převeden do státního rozpočtu a každoročně k němu přispíval za účelem vyplacení vojenských a civilních penzí, jeho výše byla stanovena tak, aby se vyrovnávaly nadnáklady, které pro stát vznikly prováděním zákona z roku 1996.

(39) Zákon z roku 1996 nezměnil část připadající na zaměstnance při financování závazků v oblasti penzí státních zaměstnanců, jež byla od vzniku veřejnoprávního provozovatele France Télécom v roce 1991 stanovena podle článku L 61 zákona o vojenských a civilních důchodových penzích. Zákony z roku 1990 a roku 1996 k tomu nezměnily důchodový režim soukromoprávních zaměstnanců France Télécom, který podléhá obecnému právu sociálního zabezpečení v případě důchodů a je doplňován režimem připojištění AGIRC v případě manažerských pozic a režimem připojištění ARRCO v případě nemanažerských pozic. Na základě tohoto režimu společnost France Télécom a její soukromoprávní zaměstnanci plní povinnosti odpovídající povinnostem konkurenčních podniků, a to pokud jde zejména o placení přímých odvodů zaměstnancem.

([16]) France Télécom – Výroční zpráva za rok 1996, s. 35, 60 a 64.

([17]) France Télécom – Výroční zpráva za rok 1996, s. 70 až 73. Poznámka k účtům č. 15 uvádí nárůst krátkodobých a dlouhodobých zadlužení, která vzrostla z 6,2 miliardy FRF na 30,8 miliardy FRF a z 66,9 miliardy FRF na 74,2 miliardy FRF, což představuje celkové zvýšení o 31,8 miliardy FRF během hospodářského roku 1996. Zvýšení zadlužení společnosti v roce 1996, ke kterému došlo z téměř dvou čtvrtin nárůstem krátkodobých obchodních cenných papírů a tzv. „commercial paper“, přičítají účetní auditoři financování mimořádného příspěvku ve výši 37,5 miliardy FRF ve prospěch státu. Průměrné úrokové míry uplatňované na dluhy společnosti France Télécom k 31. prosinci 1996 byly 4,33 % u krátkodobých úvěrů a 6,57 % u krátkodobých a dlouhodobých úvěrů.

([18]) Článek 46 zákona č. 96-1181 o státním rozpočtu na rok 1997, Úř. věst. Francouzské republiky ze dne 31. prosince 1996, s. 19490.

([19]) Zpráva č. 3030 o návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 1997 předložená Národnímu shromáždění panem Philippem Aubergerem, s. 453.

([20]) V roce 2006 byla platba zařízení zvýšena o 1 miliardu EUR z důvodů potřeb provozního kapitálu na penzijním účtu zvláštního určení. Od roku 2006 došlo k dalším odchylkám od stropu 10 % každoroční platby z důvodů potřeby financování účtu zvláštního určení, což vedlo k vyšším každoročním platbám – viz příloha 37 s názvem „Režimy důchodového a sociálního zabezpečení – penze“, č. 1198 (kapitola II-2 B-3) zprávy č. 1127 předložené Národnímu shromážděním poslancem Gillesem Carrezem k návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2008. Viz také zpráva Generální finanční inspekce M2007-005-02, „Víceletá správa veřejných financí“, duben 2007, příloha VI, s. 9.

([21]) Zákon č. 2010-1657 ze dne 29. prosince 2010 o státním rozpočtu na rok 2011, Etats législatifs, příloha III, Účty zvláštního určení, Penze, řádka 60, Úř. věst. Francouzské republiky č. 0302 ze dne 30. prosince 2010, s. 23033. V příloze 37 s názvem „Režimy důchodového a sociálního zabezpečení – penze“, č. 1198, zákonodárci stanovili, že platbou ve výši 252 milionů EUR dojde k 31. prosinci 2011 k likvidaci disponibilních prostředků veřejnoprávního zařízení při roční platbě za rok 2010 ve výši 626 milionů EUR, zatímco skutečná platba dosáhla výše 635,8 milionu EUR. Tento rozdíl ve výši 10 milionů EUR zřejmě vysvětluje, proč zákon o státním rozpočtu na rok 2011 stanovil platbu na výši 243 milionů EUR.

Odhady nákladů, které francouzskému státu vznikly z důvodů reformy zavedené zákonem z roku 1996

(40) U příležitosti reformy zavedené zákonem z roku 1996 ohodnotila kancelář pojistných matematiků, kterou si francouzský stát vybral za poradce, že vyměření a vyplácení penzí státem státním zaměstnancům v činné službě u společnosti France Télécom nebo v důchodu představuje k 1. lednu 1997 v pravděpodobné aktualizované hodnotě částku 242 miliard FRF (36,9 miliardy EUR ([22])) ([23]). Tato částka se blíží zaokrouhlené částce ve výši 250 miliard FRF zmiňované v Senátu. Přímý odvod zaměstnavatele, který by France Télécom platila jako vyrovnání, byl na základě stejných předpokladů pojistných matematiků odhadnut na částku 15,2 miliardy EUR, k níž je nutno připočítat doplatek či mimořádný odvod ve výši 5,7 miliardy EUR, který byl plně uhrazen v říjnu roku 1997. Hodnotu budoucích příspěvků zaměstnanců v okamžiku vstupu v platnost reformy odhadují francouzské orgány na částku […] miliard EUR. Čistá hodnota nákladů převedených společností France Télécom na francouzský stát tak v podobě odhadované v roce 1996 představovala částku […] miliard EUR.

(41) Kancelář pojistných matematiků, již si francouzský stát zvolil za poradce, odhadla pro desetileté období (1997–2006) kumulovanou částku dávek k vyplacení na […] miliard EUR. Během tohoto období dosáhla celková částka skutečně vyplacených dávek téměř stejné výše, a to […] miliard EUR, což představuje prognostickou odchylku 0,83 % směrem dolů ([24]). Uvedené *se zpětnou platností* potvrzuje přesnost výhledů, které byly použity během projednávání zákona.

(42) Na základě těchto číselných údajů lze konstatovat, že částky a jejich oprávnění, o nichž jednalo Národní shromáždění a Senát při stanovení výše doplatku či mimořádného odvodu společnosti France Télécom, odpovídají řádově částkám ověřeným následovně během desetiletého období zmiňovaného během projednávání návrhu zákona. Oznámená nejvyšší částka mimořádného odvodu ve výši 6 miliard EUR (40 miliard FRF) odpovídá rezervám, které si podnik až do roku 1996 vytvářel, aby byl schopen čelit budoucím nákladům na důchody v tehdy předpokládané výši, tj. 3,6 miliardy EUR (23,4 miliardy FRF), při započtení rozdílu ve výši 2,4 miliardy EUR na úkor státu mezi zaměstnavatelskými a zaměstnaneckými odvody vybranými mezi rokem 1997 a rokem 2006 na jedné straně a dávkami k vyplacení během stejného desetiletého období podle odhadu z roku 1996 na straně druhé.

(43) Informace předané Francouzskou republikou a převzaté v tabulce č. 3 dále ukazují, že kumulované náklady na penze státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom, které musí francouzský stát financovat na základě reformy z roku 1996, dosáhly za období od roku 1997 do roku 2010 výše […] miliard EUR. Nákladem, který musí stát financovat, se rozumí zůstatek mezi ročními odvody společnosti France Télécom a jejích zaměstnanců se statusem státních zaměstnanců v činné službě a dávkami vyplácenými státním zaměstnancům v důchodu rok po roce po odečtení každoročních plateb Veřejnoprávního zařízení pro správu mimořádného odvodu společnosti France Télécom. Mezi rokem 1997 a rokem 2010 se tento náklad vyvíjel takto:

Tabulka 3

Náklady vyplývající pro francouzský stát z reformy z roku 1996 (1997–2010)

(v milionech EUR)

	Odvody (zaměstnavatelské a zaměstnanecké)	Každoroční platby Veřejnoprávního zařízení pro správu mimořádného odvodu France Télécom	Vyplacené dávky	Náklady státu
1997	(…)	152,4	(…)	(…)
1998	(…)	167,7	(…)	(…)
1999	(…)	184,5	(…)	(…)
2000	(…)	202,9	(…)	(…)
2001	(…)	223,2	(…)	(…)
2002	(…)	245,5	(…)	(…)
2003	(…)	270,0	(…)	(…)
2004	(…)	297,1	(…)	(…)
2005	(…)	326,9	(…)	(…)
2006	(…)	1 359,5	(…)	(…)
2007	(…)	395,4	(…)	(…)

([22]) Částka 36,9 miliardy EUR (242 miliard FRF) odpovídá pravděpodobné hodnotě budoucích závazků k 1. lednu 1997. Liší se proto a je zároveň vhodnější pro posouzení předmětných opatření než částka 35,7 miliardy EUR (234 miliard FRF) uvedená v bodě č. 24 rozhodnutí o zahájení vyšetřovacího řízení, jež odpovídá pravděpodobné hodnotě budoucích závazků k 1. lednu 1996, tj. před vstupem v platnost zákona z roku 1996.

([23]) Podobné ocenění, jež pokrývá celé období až do uplynutí finančních povinností francouzského státu vůči státním zaměstnancům v důchodu a osobám s právy odvozenými od těchto zaměstnanců, je nutně založeno na četných předpokladech zejména ohledně uzavírání sňatků, porodnosti, odchodech do důchodu a úmrtích dotčených osob, a to při současné závislosti na zvolené diskontní sazbě, která v tomto konkrétním případě dosahuje výše 7 %. Pojistný matematik JWA pověřený francouzskou vládou se domníval, že se tato sazba jeví jako vysoká, protože po odečtení inflace ve výši 2 % zůstává čistá hodnota diskontní sazby ve výši 5 %, což je „hodnota, kterou je nutno srovnat např. s nejvyšší možnou hodnotou 3,5 % povolenou francouzským zákonem o diskontu doživotních rent“. Viz zpráva JWA v příloze 2 dopisu francouzských orgánů ze dne 17. března 2004, s. 6 a 13 až 15.

([24]) Připomínky Francouzské republiky ze dne 9. prosince 2010 a společnosti France Télécom (zpráva JWA) ze dne 18. října 2010.

(v milionech EUR)

	Odvody (zaměstnavatelské a zaměstnanecké)	Každoroční platby Veřejnoprávního zařízení pro správu mimořádného odvodu France Télécom	Vyplacené dávky	Náklady státu
2008	(…)	435,0	(…)	(…)
2009	(…)	578,0	(…)	(…)
2010	(…)	635,8	(…)	(…)
Celkem	(…)	**5 473,9**	(…)	(…)

(44) Kvůli ustanovením zákona o státním rozpočtu na rok 1997, kterými se řídí, neodpovídaly výše každoročních plateb Veřejnoprávního zařízení pro správu mimořádného odvodu France Télécom převedené v roce 1997 částkám odhadovaných nebo skutečně vyplacených dávek důchodcům této společnosti a ani výším nákladů, které musel stát financovat, a zároveň nebyly stanoveny v závislosti na uvedených částkách. Přezkum částek skutečně převedených potvrzuje přerušení této vazby. Bez ohledu na mimořádný odvod uhrazený společností France Télécom v roce 1997 z tabulky č. 3 vyplývá, že výše dávek vyplacené státním zaměstnancům v důchodu, kteří pracovali u France Télécom, přesahovaly počínaje rokem 2004 a s výjimkou roku 2006 každoroční zdroje.

(45) Uhrazení každoročních odvodů společností France Télécom a každoroční platby zařízení, jež spravuje mimořádný odvod, nejsou v rámci penzijního účtu zvláštního určení přidělovány odlišně a *ex ante* na dávky poskytované důchodcům společnosti France Télécom. Pokud by se totiž přiděloval od roku 1997 mimořádný odvod pouze na financování předmětných dávek místo uplatňování systému převádění částky navyšované každý rok o 10 %, jak to stanoví zákon o státním rozpočtu na rok 1997, vedlo by to k ukončení činnosti veřejnoprávního zařízení spíše koncem roku 2008 než koncem roku 2011, jak se počítalo, a to vzhledem k částce nepokryté každoročními odvody, jež je uvedena v tabulce č. 3. Za jakéhokoliv předpokladu by byla v obou případech částka mimořádného odvodu vyčerpána k 31. prosinci 2011.

2.2 **Postupné a následně úplné otevření telekomunikačních trhů**

(46) Reformu financování důchodů státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom provázelo v pozadí úplné otevření hospodářské soutěži trhů služeb, na nichž tato společnost působila. Počínaje rokem 1988 směrnice Komise 88/301/EHS ze dne 16. května 1988 o hospodářské soutěži na trhu s telekomunikačními koncovými zařízeními ([25]) a směrnice Komise 90/388/EHS ze dne 28. června 1990 o hospodářské soutěži na trhu telekomunikačních služeb ([26]) postupně liberalizovaly odvětví telekomunikací. Směrnice 90/388/EHS stanovila liberalizační opatření, jež měla být provedena do 31. prosince 1990 v oblasti přenášení údajů, datových služeb a hlasových telefonních služeb u podnikových sítí a uzavřených skupin uživatelů. Směrnice Komise 96/19/ES ze dne 13. března 1996, kterou se mění směrnice 90/388/EHS, pokud jde o provedení úplné hospodářské soutěže na trhu telekomunikací ([27]), měla za cíl úplnou liberalizaci odvětví telekomunikací počínaje 1. lednem 1998.

(47) Zákon č. 96-659 ze dne 26. července 1996 o regulaci telekomunikací stanovil podmínky, které umožnily plně provést liberalizaci odvětví tím, že ukončily monopolní postavení společnosti France Télécom v oblasti telefonování přes pevné linky a v oblasti přenosů dat a vypracovaly sazby a vzájemné propojení s konkurenty. Také v jiných odvětvích, která přesto nepodléhala výlučným právům, a byla tak otevřena hospodářské soutěži již od roku 1987, jako tomu bylo v případě mobilních telefonů, zaujímala společnost France Télécom určité výsadní postavení s podílem na trhu, který se od roku 1997 do roku 2002 snížil z 53,3 % na 49,8 % ([28]). Zákon č. 96-659 rovněž pověřil společnost France Télécom úkoly obecného hospodářského zájmu a stanovil vznik fondu na financování s nimi spojených povinností, do kterého přispívali konkurenti.

(48) Provádění opatření uvedených v bodech odůvodnění č. 46 a 47 vedlo počínaje rokem 1988 k tomu, že společnost France Télécom začala čelit příchodu konkurentů, z nichž někteří byli částečně vlastněny nadnárodními skupinami, na trhy dodávek zboží a služeb, na nichž ve Francii působila, přičemž některé tyto trhy, jako mobilní telefonování nebo mezinárodní komunikace, mají přeshraniční rozměr. Tento vývoj zesílil na trzích liberalizovaných počínaje rokem 1998. Společnost France Télécom k tomu navázala spolupráci se zahraničními provozovateli, jako jsou společnosti Deutsche Telekom a Sprint v roce 1996 (společnost Global One), a zároveň počínaje rokem 1997 začala rozvíjet partnerství a přebírat podíly např. v Itálii (Wind) nebo v Nizozemsku (Casema), či získávat licence na provozování mobilní sítě v Dánsku a v Portugalsku ([29]).

(49) K reformě financování důchodů společnosti France Télécom tak došlo ve stejné době, kdy došlo k liberalizaci trhu na úrovni Evropské unie. Reforma se tudíž projevila na trhu plně otevřenému hospodářské soutěži, na němž ostatně France Télécom navázala důležitá spojení a přebírala podíly v jiných členských státech. Na pozadí zákona z roku 1996 a otevření podniku soukromému kapitálu zůstává skutečně přání podpořit rozvoj společnosti France Télécom na jiných trzích v Evropě než ve Francii, jak vyplývá z prohlášení učiněných během projednávání návrhu zákona, v nichž se hovoří o „ambicích francouzské vlády ohledně své národní vlajkové lodi, společnosti France Télécom“ ([30]).

([25]) Úř. věst. L 131, 27.5.1988, s. 73.
([26]) Úř. věst. L 192, 24.7.1990, s. 10.
([27]) Úř. věst. L 74, 22.3.1996, s. 13.
([28]) Viz výroční zpráva společnosti France Télécom za rok 1997 a zprávy Úřadu pro regulaci telekomunikací (Autorité de Régulation des Télécommunications) za rok 1997 a rok 2002, jež jsou dostupné na adrese: http://www.arcep.fr/index.php?id=2105
([29]) France Télécom – Výroční zpráva za rok 1997.
([30]) Národní shromáždění, zápis z jednání ze dne 26. června 1996, s. 3.

(50) V současnosti společnost France Télécom prohlašuje, že je v Evropě prvním poskytovatelem připojení k vysokorychlostnímu internetu, třetím mobilním operátorem a patří ke světovým špičkám v oblasti telekomunikačních služeb pro nadnárodní společnosti. Mimo Francii vyvíjí společnost France Télécom mimořádnou činnost prostřednictvím dceřiných společností ve Španělsku, Spojeném království, Polsku, Belgii, Rakousku a na Slovensku, kde zaujímá prvořadé postavení ([31]).

3. DŮVODY, KTERÉ VEDLY K ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

(51) Ve svém rozhodnutí o zahájení vyšetřovacího řízení Komise vyložila své předběžné posouzení opatření zavedených zákonem z roku 1996 tím, že je porovnala s referenčním rámcem pro povinné sociální a daňové odvody společnosti France Télécom stanoveným zákonem z roku 1990. Usoudila, že tato opatření zřejmě poskytují společnosti France Télécom selektivní zvýhodnění prostřednictvím státních prostředků, jež může narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy a jež může představovat státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

(52) Komise kromě toho poznamenala, že pokud tato opatření představují státní podporu, nebyla tato podpora Komise oznámena před jejím provedením, přestože měla být podle judikatury považována za novou podporu. Francouzská republika tak zřejmě nesplnila svou povinnost oznámení na základě Smlouvy, a opatření by tak mělo být považováno za protiprávní.

(53) Komise dospěla k závěru, že může slučitelnost podpory s vnitřním trhem posuzovat na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU. Komise také uvedla, že stejné ustanovení jí umožnilo dospět k závěru, že podpora poskytnutá společnosti La Poste při reformě způsobu financování důchodů jejích státních zaměstnanců je slučitelná s vnitřním trhem ([32]) a že vzhledem k podobnosti obou případů se jí zdá vhodné provést v tomto konkrétním případě podobnou analýzu.

(54) Ve svém předběžném přezkumu slučitelnosti podpory s vnitřním trhem a bez ohledu na podobnost s reformou způsobu financování důchodů u společnosti La Poste sdělila Komise Francouzské republice tyto pochyby:

a) zaprvé, Komise sice zdůraznila, že nemá podrobné informace, které by prokazovaly, že míry odvodů placené společností France Télécom jsou stejné jako míry placené soukromými podniky obecného práva, které vyvíjejí činnost ve Francii v odvětví telekomunikací, ale poznamenala, že míra přímého odvodu uplatňovaná na společnost France Télécom od roku 1997 neumožňuje zaručit konkurenční rovnost („level playing field“) s jejími konkurenty. Uvedené vyplývá ze skutečnosti, že sazba uplatňovaná na France Télécom zahrnuje pouze odvody, které odpovídají rizikům společným soukromoprávním a státním zaměstnancům, a tudíž vylučuje odvody odpovídající rizikům, která nejsou společná, jako je riziko nezaměstnanosti nebo neuhrazení mezd v případě konkurzu nebo likvidace podniku;

b) zadruhé, Komise neměla dostatečné informace o dopadu snížení nákladů na důchody na hospodářskou soutěž, aby mohla posoudit, zda případné kladné dopady převažují nad dopady zápornými. K tomu musela Komise mimo jiné zohlednit skutečnost, že společnost France Télécom dosud zcela nevrátila protiprávní a neslučitelné podpory na základě rozhodnutí Komise ze dne 2. srpna 2004 o státní podpoře poskytnuté Francií ve prospěch France Télécom (dále jen „rozhodnutí o živnostenské dani uplatňované na společnost France Télécom“) ([33]), tedy rozhodnutí, jež Francie v určené lhůtě neprovedla, jak konstatoval Soudní dvůr ([34]).

4. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

(55) Připomínky předložené zúčastněnými stranami jsou shrnuty v oddílech 4.1 až 4.3.

4.1 France Télécom

(56) Ve svých připomínkách, jež považuje za doplnění připomínek předaných Francouzskou republikou, se společnost France Télécom domnívá, že čelí problému chronického nadpočetného stavu zaměstnanců, který je spojen s jejím bývalým statusem subjektu státní správy, a že v případě dotčených osob nemá stejné možnosti plynulosti při zaměstnávání jako její konkurenti. Společnost France Télécom tak musí vyvíjet značné úsilí v oblasti odborného vzdělávání a přeškolování ve výši 180 milionů EUR, což odpovídá 4,5 % mzdových nákladů oproti 2,9 % v průměru u francouzských podniků. Společnost France Télécom uvádí také mzdy vyšší o přibližně […] % bez přídavků a prémií. Protože navíc nemůže přistoupit k sociálním plánům, financovala v období od roku 1996 do roku 2006 doprovodná opatření při odchodu státních zaměstnanců do důchodu, jako je dovolená na konci kariéry, v částce přesahující 8 miliard EUR.

(57) Společnost France Télécom se zadruhé domnívá, že penzijní náklady, které nesla mezi rokem 1990 a rokem 1996, byly neobvyklé a dostaly jí do postavení strukturálního znevýhodnění v poměru k jejím soukromým konkurentům ve smyslu rozsudku ve věci

([31]) V tomto ohledu viz referenční dokument France Télécom za rok 2008 uložený u Orgánu pro finanční trhy (Autorité des Marchés Financiers), a zejména část s názvem „Popis činností“, s. 18.

([32]) Rozhodnutí Komise ze dne 10. října 2007 ve věci C 43/2006 (Úř. věst. L 63, 7.3.2008, s. 16).

([33]) Rozhodnutí Komise 2005/709/ES oznámené pod číslem K(2004) 3061 (Úř. věst. L 269, 14.10.2005, s. 30).

([34]) Rozsudek ze dne 18. října 2007 ve věci C-441/06, *Komise* v. *Francie*, Sb. rozh., s. I-8887.

Combus ([35]), přičemž referenční rámec pro posouzení obvyklosti nebo neobvyklosti uvedených nákladů představuje režim obecného práva uplatitelný na konkurenty. Zásady stanovené v rozsudku ve věci *Combus* byly od té doby údajně potvrzeny Soudem prvního stupně v jeho rozsudku ve věci *Hotel Cipriani* ([36]). Společnost France Télécom popírá, že postavení jediného operátora, tedy v tomto konkrétním případě jí samotné, před a po reformě zavedené zákonem z roku 1996 představuje vhodný srovnávací rámec pro posouzení existence hospodářského zvýhodnění ve smyslu judikatury. Pokud by se referenční rámec měl omezit na společnost France Télécom před a po reformě z roku 1996, nelze údajně v žádném případě považovat opatření za selektivní, protože bylo v uvedeném rámci uplatňováno stejným způsobem.

(58) Z uvedeného údajně vyplývá, že předmětná opatření buď nepředstavují státní podporu ve smyslu Smlouvy, protože zbavují společnost France Télécom neobvyklého strukturálního znevýhodnění, nebo je nelze považovat za selektivní zvýhodnění představující státní podporu.

(59) Společnost France Télécom se podpůrně domnívá, že státní podpora, pokud by byla stanovena, by byla slučitelná s vnitřním trhem podle kritérií stanovených Komisí v jejím rozhodnutí o režimu důchodů společnosti La Poste (dále jen „rozhodnutí o společnosti *La Poste*“) ([37]). V tomto ohledu neznamená zvláštní povaha jejího režimu spočívající v tom, že společnost platí odvod vypočítávaný pouze na základě společných rizik, že by se od roku 1996 dostala do výhodného postavení vůči svým konkurentům: vedle strukturálního znevýhodnění spojeného se statusem státních zaměstnanců, které zaměstnává, musela společnost France Télécom v souvislosti s reformou z roku 1996 uhradit značné náklady, jejichž slučitelnost s vnitřním trhem je nutno analyzovat a jejichž částka ve výši 5,7 miliardy EUR zdaleka přesahuje částku, již by společnost musela uhradit, pokud by její odvod podléhal nespolečným rizikům.

(60) France Télécom se domnívá, že v rozhodnutí o společnosti *La Poste* ([38]) Komise uznala, že výše mimořádného jednorázového odvodu (2 miliardy EUR) v rámci reformy, která vstoupila v platnost po oznámení ale ještě před rozhodnutím Komise, vyrovnává odvody odpovídající nespolečným rizikům, a to až do vyčerpání částky jednorázového odvodu. Podle společnosti France Télécom neexistuje důvod, proč by Komise měla ustoupit od této zásady, protože z politických prohlášení z doby projednávání návrhu zákona z roku 1996 nelze dojít k závěru, že by zákonodárci stanovili výši paušálního odvodu společnosti France Télécom tak, aby se zachoval desetiletý nezměněný stav.

([35]) Rozsudek ze dne 16. března 2004, *Danske Busvognmaend* v. *Komise*, („*Combus*“), T-157/01, Sb. rozh., s. II-917, bod 57.

([36]) Rozsudek ze dne 28. listopadu 2008, *Hotel Cipriani a další* v. *Komise*, spojené věci T-254/00, T-270/00 a T-277/00, Sb. rozh., s. II-3269, body 181, 185, 186, 189, 192 a 193.

([37]) Viz poznámka pod čarou 32.

([38]) Viz poznámka pod čarou 32.

(61) Kromě toho číselné údaje dostupné v roce 1996 údajně vyvracejí tvrzení, podle nějž byla částka ve výši 5,7 miliardy EUR tehdy údajně odhadnuta tak, aby přesně odpovídala nadnákladům, které vzniknou státu během deseti let kvůli provádění zákona z roku 1996 tím, že se budou vyrovnávat rok co rok nižší odvody hrazené podnikem, a to i při zohlednění nákladů na vyrovnání mezi jednotlivými režimy důchodů, od jejichž hrazení byla společnost France Télécom osvobozena v roce 1996 ([39]). Výše mimořádného odvodu měla za cíl odškodnit celkově francouzský stát z důvodů reformy. Tuto částku je proto údajně nutno zohlednit při analýze konkurenční spravedlnosti od vstupu reformy v platnost v roce 1997.

(62) Společnost France Télécom se konečně domnívá, že bez reformy z roku 1996 by utrpěla výrazné konkurenční znevýhodnění na trzích, jejichž otevření hospodářské soutěži bylo cílem Unie, že francouzské orgány nyní plně provedly rozhodnutí o uplatnění živnostenské daně na společnost France Télécom ([40]) a že opatření z těchto důvodů nevede k narušení hospodářské soutěže.

4.2 **Stěžovatelé**

(63) Stěžovatelé sdílejí hodnocení Komise v rozhodnutí o zahájení řízení, pokud jde o existenci státní podpory ve smyslu Smlouvy v podobě snížení nákladů na důchody zavedené zákonem z roku 1996, které má platit společnost France Télécom. Podle postupu použitého v uvedeném rozhodnutí, u nějž stěžovatelé litují nedostatečnou kvantifikaci, by výše podpory měla dosáhnout 12,3 miliardy EUR a neměla by být v žádném případě nižší než 9,9 miliardy EUR ([41]). Stěžovatelé se domnívají, že pro rozhodnutí o tom, že se jedná o státní podporu, jsou rozhodující důsledky opatření, to znamená snížení sociálních nákladů, které obvykle zatěžují rozpočet podniku, a ne její cíl, to znamená vyrovnání údajného znevýhodnění. Znevýhodnění v důsledku zaměstnávání státních zaměstnanců společností France Télécom ostatně údajně neexistuje, protože podnik platí poplatky na pojištění proti nezaměstnanosti a odvody ze mzdy o 13 % nižší než konkurenti a protože má stálé a flexibilní zaměstnance, jelikož může snižovat mzdové náklady prostřednictvím předčasných odchodů do důchodu a přechodem do veřejné správy.

([39]) Pokračování v platbách přerušených zákonem z roku 1996 by údajně vedlo k nákladům na vyrovnání ve výši přibližně […] % penzí vyplacených v roce 1997 a tyto náklady by se poté každý rok snižovaly o […] %. Připomínky společnosti France Télécom ze dne 18. října 2010, tabulka na straně 4.

([40]) Viz poznámka pod čarou 33.

([41]) Částka je vypočítána odečtením od celkového aktualizovaného dluhu společnosti France Télécom v oblasti důchodového zabezpečení státních zaměstnanců (38,1 miliardy EUR), kteří u ní pracují, aktualizované výše přímých odvodů zaměstnavatele počínaje rokem 1996 (– 15,2 miliardy EUR), paušálního odvodu stanoveného v roce 1996 (– 5,7 miliardy EUR) a odvodů ze mzdy dotčených zaměstnanců (– 4,9 miliardy EUR), to znamená celkem 12,3 miliardy EUR, nebo nejméně 9,9 miliardy EUR, pokud by byl celkový aktualizovaný dluh společnosti France Télécom v oblasti důchodového zabezpečení státních zaměstnanců, kteří u ní pracují, ohodnocen na 35,7 miliardy EUR, jak je uvedeno v rozhodnutí o zahájení řízení.

(64) Takto se vyznačující státní podpora údajně není podle stěžovatelů slučitelná s vnitřním trhem. Značné konkurenční zvýhodnění poskytnuté společnosti France Télécom bylo o to více škodlivé, že snížení nákladů nebylo nutné, aby se zabránilo ohrožení její finanční struktury: společnost France Télécom mohla v roce 1996 odepsat čistý aktualizovaný dluh v oblasti důchodových odvodů ve výši nejméně 9,9 miliardy EUR, nemusela nadále zanášet tento náklad do své rozvahy nebo do její přílohy, a následně se tak zadlužila ve značně vyšších částkách, když její průměrné čisté zadlužení dosahovalo v období 1997–2007 výše 44 miliard EUR. Podpora, jež osvobodila společnost France Télécom od nákladů na důchodové zabezpečení, které zdědila z doby, kdy měla monopolní postavení, jí dále umožnila financovat mezinárodní rozvoj podniku při současném posílení jejího postavení ve Francii, kde se těšila značným výhodám ze svého výlučného postavení, jehož náklady byly pouze oprávněnou protiváhou.

(65) V minulosti nevrácené protiprávní a neslučitelné podpory by ostatně již samy o sobě znemožňovaly prohlásit předmětnou provozní podporu za slučitelnou, a to kvůli jejich kumulovanému důsledku. Neexistence konkurenční spravedlnosti reformy z roku 1996 kvůli neplacení odvodů v oblasti rizik nezaměstnanosti a nevyplacení mezd v případě konkurzu podniku potom také vylučuje slučitelnost reformy s pravidly Smlouvy. Je proto nutno, aby dluh společnosti France Télécom v oblasti důchodového zabezpečení vypočítal nezávislý odborník a aby se Francie zavázala, že zajistí finanční neutralitu režimu, a to zejména tím, že zavede mechanizmy úpravy odvodu zaměstnavatele a doplatku ve výši 5,7 miliardy EUR v případě kolísání odvodů.

4.3 **Telekomunikační operátor**

(66) Telekomunikační operátor sdílí a vyjadřuje svou podporu předběžné analýze uvedené v rozhodnutí Komise o zahájení řízení, jež označuje změny zavedené zákonem z roku 1996 za novou a protiprávní státní podporu, protože se pokouší nahradit vyplácení penzí ve skutečnosti prováděné státem za každoroční přímé odvody společnosti France Télécom, a to při odečtení odvodů hrazených pracovníky v činné službě se statusem státních zaměstnanců. Stejné označení by bylo podle tohoto operátora možno použít na sociální odvody spojené s riziky, která nejsou společná soukromoprávním zaměstnancům. Tyto odvody, které platí konkurenti France Télécom, tato společnost nejméně od roku 1996 pro své soukromoprávní a státní zaměstnance neplatí. Narozdíl od případu, který byl předmětem rozhodnutí o společnosti *La Poste* ([42]), výpočet odvodu zaměstnavatele společnosti France Télécom nezahrnoval a stále ještě nezahrnuje uvedené odvody, což údajně znemožňuje prohlásit podporu za slučitelnou.

(67) Pokud jde o podporu v podobě zrušení uhrazení státu penzí, které tento stát vyplácí, operátor se domnívá, že analýza hodnocení z hlediska hospodářské soutěže provedená Komisí v jejím rozhodnutí o společnosti *La Poste* by jí zde naopak měla vést k závěru o její neslučitelnosti. Tato analýza by měla být založena na skutečnostech, k nimž došlo od roku 1996, a ne jako v případě rozhodnutí o společnosti *La Poste* na výhledech do budoucnosti.

(68) Podle tohoto operátora společnost France Télécom zaujímá na řadě trhů, na nichž působí, tržní mocenské postavení, jež je možno přirovnat k dominantnímu. Kvůli této skutečnosti je na velkoobchodních trzích s vysokorychlostním a velmi vysokorychlostním připojením a na trzích s výchozím a koncovým telefonováním pomocí pevných linek předmětem regulačních opatření *ex ante*. Ve svém rozhodnutí ze dne 16. července 2003 o postupu provádění článku 82 Smlouvy o ES ve věci COMP–38.233 Komise ostatně zjistila a potrestala porušení článku 102 SFEU, jehož se dopustila společnost France Télécom prostřednictvím své dceřiné společnosti Wanadoo ([43]). Protože se podnik nachází v dobrém finančním stavu, obdržené podpory mu umožnily financovat jeho mezinárodní rozvoj, a to zejména koupi společností Orange, Retevisión a AMENA.

(69) Operátor nakonec žádá Komisi, aby přesně kvantifikovala výši předmětné podpory a při uplatnění judikatury ve věci *Deggendorf* ([44]) odmítla uznat slučitelnost dotyčných opatření s vnitřním trhem do té doby, než budou vráceny minulé protiprávní podpory.

5. **PŘIPOMÍNKY FRANCOUZSKÉ REPUBLIKY**

(70) Francouzská republika se domnívá, že změny zavedené v roce 1996 do způsobu financování důchodů zaměstnanců francouzského státu pracujících u společnosti France Télécom neobsahují žádný prvek státní podpory. Reforma z roku 1996 je údajně v každém případě slučitelná s vnitřním trhem, a to zejména při uplatnění na tento konkrétní případ postupu, který Komise použila ve svém rozhodnutí o společnosti *La Poste* ([45]).

5.1 **Existence státní podpory**

(71) Podle Francouzské republiky se společnost France Télécom ocitla kvůli zákonu z roku 1990 v neobvyklé situaci, která neodpovídala obecnému právu, které stanoví, že podniky platí přímý odvod zaměstnavatele, jenž je úměrný mzdovým nákladům a není vázán na výši vyplácených penzí. Náklady, jimž byla společnost France Télécom vystavena, byly tak údajně neobvyklé, protože finanční schodek dílčího režimu pro dotčené

([42]) Viz poznámka pod čarou 32.

([43]) Dokument dostupný na následující internetové adrese: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_38233

([44]) Rozsudek ze dne 6. října 2011, *Deggendorf* (C-421/10), ve Sb. rozh. dosud nezveřejněno.

([45]) Viz poznámka pod čarou 32.

osoby byl jistý, stejně jako bylo jisté, že se stane neúnosný vzhledem k nevyhnutelnému snižování počtu státních zaměstnanců v činné službě a souběžného růstu počtu důchodců.

(72) Reforma z roku 1996 údajně sladila financování důchodů s obecným právem, aniž se tím podnik dostal do výhodnějšího konkurenčního postavení, protože odvod společnosti France Télécom je každoročně vypočítáván tak, aby srovnal míru povinných daňových a sociálních odvodů s odvody konkurentů v odvětví telekomunikací. Nezohlednění odvodů, které odpovídají rizikům, jež nejsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům, při výpočtu odvodů za uplatnění „míry konkurenční spravedlnosti" je údajně oprávněné kvůli statusu státních zaměstnanců, který vylučuje např. riziko nezaměstnanosti kromě výjimečných případů propuštění z práce nebo odvolání.

(73) Francouzská republika se domnívá, že referenční rámec pro určení obvyklé nebo neobvyklé povahy nákladů společnosti France Télécom musí představovat situace konkurentů podniku ve Francii. Vzhledem k přehnaným, od obecného práva odchylným, nespravedlivým a dlouhodobě neúnosným nákladům, které v tomto konkrétním případě zákon z roku 1990 společnosti France Télécom ukládal, jejich zrušení a sladění se situací konkurentů stanovené v reformě z roku 1996 tak pouze obnovilo obvyklé podmínky hospodářské soutěže. Společnost France Télécom ostatně za znevýhodnění, jež utrpěla v rámci tohoto režimu, nedostala žádné vyrovnání, ačkoliv, jak zdůrazňuje ve svých připomínkách, dosud čelí strukturálním znevýhodněním, nadnákladům a nepružnostem kvůli statusu státních zaměstnanců, které zaměstnává, pokud jde o finanční opatření, která provázejí odchody do důchodu nebo návraty do státní správy, úsilí, jež musí vyvíjet v oblasti vzdělávání a školení, či vyšší mzdové náklady. Současný režim, který vyplývá z reformy, proto společnosti France Télécom neposkytuje žádné zvýhodnění, a neobsahuje tak žádný prvek podpory ve smyslu Smlouvy.

(74) Tento výklad vyplývá z obecných zásad vypracovaných soudy Unie, podle nichž zákon, který umožňuje zabránit, aby rozpočet určitého podniku nebyl zatížen nákladem, který by v obvyklé situaci neexistoval, nepředstavuje státní podporu, protože státní podpory představují pouze zásahy, které snižují náklady, které běžně zatěžují rozpočet podniku ([46]). To je údajně také případ opatření, která zbavují veřejnoprávního konkurenta strukturálního znevýhodnění vůči jeho soukromoprávním konkurentům ([47]). Tento výklad je údajně také v souladu s praxí Komise ([48]).

([46]) Rozsudek ze dne 23. března 2006, *Enirisorse*, C-237/04, Sb. rozh., s. I-2843.

([47]) Rozsudek ze dne 16. března 2004, *Danske Busvognmaend* v. *Commission* („*Combus*"), T-157/01, Sb. rozh., s. II-917.

([48]) Rozhodnutí Komise ze dne 25. července 1995, Sabena/Swissair – aspekt podpory.

(75) Francouzská republika se obecněji domnívá, že pro určení existence podpory nebo okamžiku, kdy se zvýhodnění vyplývající z reformy zavedené zákonem z roku 1996, který v tomto směru neobsahuje žádné ustanovení, skutečně projevilo, není opodstatněné zahrnovat do tohoto řízení mechanizmy vyrovnání a nadvyrovnání, na jejichž základě společnost France Télécom hradila odvody v období 1991–1996 (viz tabulka č. 1). Hrazení takových odvodů vyplývalo také z režimu odchylujícího se od obecného práva, v němž penzijní režim uplatňovaný na společnost France Télécom byl považován za autonomní, což počínaje rokem 1997 přestalo platit.

(76) S touto výhradou Francouzská republika upřesnila odhad odvodů hrazených společností France Télécom a uvedených v bodě odůvodnění č. 61, které podnik od roku 1997 přestal platit. Na základě skutečné rekonstituce pro období 2008–2010, zpětně extrapolované použitím průběhového koeficientu, se Francouzská republika domnívá, že odvody, které by hradila společnost France Télécom, jsou o 165 milionů EUR nižší než odvody vypočítané podnikem.

5.2 **Slučitelnost případné státní podpory s vnitřním trhem**

(77) Francouzská republika se v každém případě domnívá, že pokud by reforma z roku 1996 týkající se společnosti France Télécom měla představovat státní podporu, měla by být prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem, a to v souladu s analýzou uplatněnou Komisí v jejím rozhodnutí o společnosti *La Poste* ([49]). Reforma z roku 1996 zbavila společnost France Télécom strukturální zátěže, jež narušovala její konkurenceschopnost na trhu, jehož liberalizace právě probíhala, a její odvody jsou napříště, pokud jde o společná rizika, vypočítávány na základě míry konkurenční spravedlnosti.

(78) Skutečnost, že odvod placený společností France Télécom počínaje rokem 1997 nezahrnuje rizika, která nejsou společná soukromoprávním zaměstnancům, není údajně na překážku slučitelnosti s vnitřním trhem. V tomto ohledu tabulka č. 4, jež je výtahem z informací předložených Francouzskou republikou, zobrazuje rozdíl mezi odvodem hrazeným společností France Télécom a částkou, kterou by platila, pokud by nespolečná rizika byla zahrnuta do výpočtu, a to po odečtení dávek zajišťovaných na svůj účet společností France Télécom a jiných odvodů, které ji ve srovnání s konkurenty zatěžují.

([49]) Viz poznámka pod čarou 32.

Tabulka 4

Odvod zaměstnavatele společnosti France Télécom v období 1997–2010 vypočítaný na základě uplatňované míry konkurenční spravedlnosti (MKS) a upravené míry konkurenční spravedlnosti (MKS*) za účelem zahrnutí nespolečných rizik

Rok	MKS	EUR (v mil.)	MKS*	EUR (v mil.)	MKS-MKS*
1997	36,2 %	1 088,9	48,1 %	1 446,9	– 358,0
1998	35,4 %	1 069,6	47,1 %	1 423,1	– 353,5
1999	36,7 %	1 108,5	48,4 %	1 460,3	– 351,8
2000	36,4 %	1 085,0	48,0 %	1 429,3	– 344,3
2001	37,0 %	1 088,6	47,9 %	1 407,9	– 319,3
2002	37,7 %	1 100,1	43,5 %	1 267,9	– 167,8
2003	37,6 %	1 085,0	45,0 %	1 298,5	– 213,5
2004	[…] %	1 048,6	[…] %	(…)	(…)
2005	[…] %	984,6	[…] %	(…)	(…)
2006	[…] %	957,6	[…] %	(…)	(…)
2007	[…] %	917,6	[…] %	(…)	(…)
2008	[…] %	859,2	[…] %	(…)	(…)
2009	[…] %	805,4	[…] %	(…)	(…)
2010	[…] %	744,5	[…] %	(…)	(…)

(79) Francouzská republika odhaduje, že aktualizovaná hodnota skutečně zaplacených odvodů a odvodů ke splacení společnosti France Télécom představuje za období od roku 1997 do roku 2043 částku 13,5 miliardy EUR. Při míře konkurenční spravedlnosti upravené zohledněním nespolečných rizik ve výpočtu a při odečtení příspěvků, které zatěžují France Télécom a ne její konkurenty, by se dospělo za stejné období k vyššímu každoročnímu odvodu, a to k částce 16,7 miliardy EUR. I když francouzské orgány nepovažují zahrnutí uvedených rizik za relevantní, vypočítaly, že rozdíl (3,2 miliardy EUR) byl údajně více než dostatečně vyrovnán mimořádným paušálním odvodem ve výši 5,7 miliardy EUR, který France Télécom zaplatila v roce 1997.

(80) Francouzská republika se domnívá, že lze, stejně jako v rozhodnutí o společnosti *La Poste* ([50]), považovat tento paušální odvod za doplatek umožňující vyrovnat hrazení odvodů vázaných na proměnlivou míru a zahrnujících odvody za nespolečná rizika. V tomto případě se ukazuje, že v současnosti tento doplatek přesahuje částku vyplývající z rozdílu mezi mírou stanovenou reformou z roku 1996 a změněnou mírou uvedenou v tabulce č. 4 a že tento doplatek nebude rozdílem mezi mírami nikdy zcela vyčerpán. Za těchto okolností jsou údajně odstraněny pochyby vyjádřené Komisí v jejím rozhodnutí o zahájení řízení ohledně neexistence skutečné konkurenční spravedlnosti mezi společností France Télécom a jejími konkurenty.

(81) Pro Francouzskou republiku je reforma způsobu financování důchodů státních zaměstnanců pracujících u společnosti La Poste, která byla zavedena v roce 2006 a která vycházela z reformy společnosti France Télécom z roku 1996, v zásadních aspektech s posledně uvedenou reformou zcela srovnatelná. Vzhledem k této souběžnosti neexistuje údajně žádný důvod, proč by se Komise měla odchýlit od precedentu společnosti La Poste. Komise by měla zejména souhlasit se zohledněním mimořádného paušálního odvodu uloženého společnosti France Télécom v analýze konkurenční spravedlnosti reformy tím, že ho bude považovat *de facto* za zálohu za odvody spojené s nespolečnými riziky.

(82) Naopak u projednávání v Národním shromáždění a v Senátu, během nichž se zmiňovalo desetileté období finančního krytí reformy, se údajně jedná o jednorázová prohlášení. Podobné úvahy se neobjevují ani ve zdůvodnění návrhů zákona a ani v předmětných zákonech nebo přijatých prováděcích dokumentech. Záměrem zákonodárců v roce 1996 údajně bylo stanovit odvody na důchodové zabezpečení společnosti France Télécom na úroveň rovnající se odvodům konkurentů a nikoliv připravit reformu o její účinek po dobu deseti roků, k čemuž by vedlo uvažování, jež by Komise mohla přijmout, pokud by vycházela z prohlášení vytržených ze souvislostí.

(83) Z parlamentních jednání údajně jednoznačně vyplývá, že výše odvodu byla stanovena paušálně bez vazby na náklady, které stát bude muset skutečně nést. Stejně tak Ústavní rada ve svém rozhodnutí č. 96-385 DC ze dne 30. prosince 1996 uvedla, že paušální odvod ve výši 37,5 miliardy FRF je odůvodněn převzetím vyplácení důchodů státních zaměstnanců státem, aniž by přitom představoval vyrovnání za toto převzetí, zatímco na druhé straně platby do státního rozpočtu nebudou přidělovány na zvláštní výdajovou položku ale budou přispívat k obecným podmínkám vyváženosti tohoto rozpočtu v souladu s článkem 18 základního nařízení vlády ze dne 2. ledna 1959 k provádění zákonů o státním rozpočtu.

(84) Podle Francouzské republiky byla přesná částka mimořádného odvodu stanovena zákonem o státním rozpočtu na rok 1997 při zohlednění nikoliv desetiletého období, během nějž by měl být stát tímto odvodem „vyplacen“, ale naopak dopadu na strukturu rozvahy společnosti France Télécom, který měl zůstat snesitelný. Stanovení

([50]) Viz poznámka pod čarou 32.

výše tohoto odvodu se neřídilo logikou vyrovnání nákladů státu, ale zohledněním možností podniku hradit odvody.

(85) Způsob, jakým byl tento odvod spravován, to znamená odděleně od důchodů skutečně vyplácených počínaje rokem 1997, údajně potvrzuje, že se jednalo o paušál. Z údajů poskytnutých Francouzskou republikou tak vyplývá, že penze vyhrazené státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom prostřednictvím penzijního účtu zvláštního určení dosáhly částky […] miliard EUR, zatímco Veřejnoprávní zařízení pro správu mimořádného odvodu společnosti France Télécom údajně převedlo na uvedený účet částku 3,4 miliardy EUR. Zůstatek nepokrytý zaplacenými odvody dosáhl za stejné období výše 1,2 miliardy EUR. V roce 1997 se ostatně odhadovalo, že tento fond bude fungovat 17 až 25 roků, což nemá nic společného s desetiletým obdobím, na kterém zakládá Komise postup, který se zřejmě chystá přijmout.

(86) Francouzská republika se domnívá, že společnost France Télécom by byla bez reformy postavena mimo trh, protože úroveň odvodů by v roce 2010 dosáhla 77 % hrubého tabulkového platu a v účtech by musela vytvořit rezervy na důchodové závazky pro státní zaměstnance, kteří u ní pracují. Reforma proto představovala rozhodující etapu přizpůsobení liberalizaci trhu, byla v souladu s cílem Unie, odpovídala mu a byla omezena na nutné minimum. Bez této reformy by společnost France Télécom vystoupila z trhu a nemohla by přistoupit k nezbytným investicím, zejména pro zpřístupnění účastnického vedení, aniž by bylo možno vyloučit úpadek, čímž reforma údajně neměla negativní důsledky pro hospodářskou soutěž.

(87) Podle Francouzské republiky kromě toho reforma způsobu financování důchodů ve společnosti France Télécom, a zejména uložení platby mimořádného odvodu, nevedla údajně v období 1997–2006 k žádným nákladům pro stát, ale ve skutečnosti vytvořila podle odhadu francouzských orgánů pro francouzský stát čistý příjem přesahující částku 9,1 miliardy EUR ([51]). Pokud by měl být proveden výpočet výnosu mimořádného odvodu, Francouzská republika se domnívá, že by se měla použít diskontní sazba ve výši 7 %. Myšlenka mimořádného odvodu tak byla přijata již v roce 1996. Mělo se jednat o dlouhodobou investici, protože očekávané rozdíly mezi dávkami, které se musí platit, a očekávanými příjmy z odvodů přesáhly 500 milionů EUR až v roce 2005, tj. po devíti rocích, a přesahují 1 miliardu EUR až dvanáct let poté. V roce 1996 dosahovala v průměru míra výnosnosti francouzského státního dluhopisu OAT (obligations assimilables du Trésor – dále jen „OAT“) na 15 let výše 6,9 %. Společnost France Télécom přistoupila ze své strany od listopadu 1991 do listopadu 1997 k vydávání dluhopisů se srovnatelnou průměrnou mírou výnosnosti ve výši 7 %.

(88) Obstavení částek požadovaných Komisí v rámci provádění jejího rozhodnutí ohledně uplatnění živnostenské daně na společnost France Télécom ([52]) a následné splacení těchto částek by mělo vést Komisi k závěru, že její rozhodnutí bylo provedeno, a to v souladu s jejím sdělením v této věci z roku 2007 ([53]). Kumulovaný důsledek těchto podpor by proto neměl být zkoumán.

6. POSOUZENÍ PODPORY

6.1 Existence podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU

(89) Ustanovení čl. 107 odst. 1 SFEU stanoví, že: „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak“.

(90) Uplatnění kumulativních podmínek tohoto článku na tento konkrétní případ je zkoumáno v oddílech 6.1.1 až 6.1.5.

6.1.1 *Podpora poskytnutá státem nebo ze státních prostředků*

(91) Zákon z roku 1990 a zákon z roku 1996 pocházejí od francouzského státu. Stanoví opatření, na jehož základě společnost France Télécom platí státní pokladně vyrovnání za to, že stát vyřizuje a vyplácí penze přiznané státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom. Protože podle zákona z roku 1996 je vyrovnání hrazené společností France Télécom nižší než v případě původního znění zákona z roku 1990, je podpora společnosti France Télécom poskytnuta ze státních prostředků.

6.1.2 *Zvýhodnění určitých podniků*

(92) Ustanovení zákona z roku 1990 stanovily režim použitelný na veřejnoprávního provozovatele s právní subjektivitou France Télécom. Zákon z roku 1996 o státním podniku France Télécom uvedený režim mění prostřednictvím ustanovení, jež platí pro společnost France Télécom způsobem, který je vymezen pouze pro tento podnik.

([51]) Tato částka ve výši 9,1 miliard EUR údajně zahrnuje doplatek ve výši 5,7 miliardy EUR a 3,4 miliardy EUR přebytku. Uvedený přebytek vyplývá z rozdílu mezi skutečnými náklady na reformu pro stát během tohoto období, které jsou odhadovány na 2,37 miliardy EUR, na jedné straně a na druhé straně úroky ve výši 4,9 miliardy EUR vytvořenými doplatkem uloženým s úrokovou mírou ve výši 7 % a přebytkem u daně z příjmů právnických osob ve výši 840 milionů EUR, který vznikl z důvodů nižších ročních sociálních odvodů společnosti France Télécom.

([52]) Viz poznámka pod čarou 33.

([53]) Sdělení Komise „Cesta k účinnému provádění rozhodnutí Komise, jimiž se členským státům nařizuje zajistit navrácení protiprávní a neslučitelné podpory“, (2007/C 272/05) (Úř. věst. C 272, 15.11.2007, s. 4).

(93) Režim stanovený zákonem z roku 1990 má za cíl stanovit zvláštní vyrovnání, pokud jde o zásady a výši penzijních odvodů zaměstnavatele, které společnost France Télécom hradí francouzskému státu. Na rozdíl od toho, co tvrdí France Télécom, jak vyrovnání hrazené společností France Télécom, které stanovil zákon z roku 1990 ve svém původním znění a jež bylo uplatňováno v období 1991–1996, tak odlišné vyrovnání stanovené zákonem z roku 1996, jež je uplatňováno od roku 1997, jsou zvláštní opatření, která se týkají výlučně společnosti France Télécom, čímž je splněna podmínka selektivity.

6.1.3 *Hospodářské zvýhodnění, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž*

(94) Je nutno zjistit, zda opatření, jimiž se stanoví výše předmětného vyrovnání, zvýhodňují společnost France Télécom. Otázku, zda změny zavedené do článku 30 zákona z roku 1990 zákonem z roku 1996 představují podporu v tom, že společnosti France Télécom poskytují hospodářské zvýhodnění, je nutno zkoumat z hlediska povahy a struktury předmětného penzijního systému a důsledků, které z toho pro společnost France Télécom vyplynuly, a nikoliv z hlediska důvodů změn nebo jejich cílů. Na rozdíl od tvrzení Francouzské republiky není proto cíl sledovaný změnou zákona z roku 1990 pro posouzení důsledků relevantní.

Logika platného penzijního systému

(95) Převzetí vyměření a vyplácení penzí přiznaných státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom státem vyplývá z provádění zákona o civilních a vojenských důchodových penzích, který jako jediný platí pro dotyčné bývalé státní zaměstnance. Ani zákon z roku 1990 a ani zákon z roku 1996 nezměnily status těchto státních zaměstnanců nebo zásadu převzetí vyplácení jejich penzí státem. Toto převzetí zřejmě vyplývá ze zásady, podle níž osoby se statusem státních zaměstnanců slouží v obecném zájmu zcela nezávisle veřejnému blahu. Tak tomu ale není v případě, kdy tito státní zaměstnanci pracují pro podnik, který poskytuje služby za úplatu, s cílem sloužit zájmu a zisku tohoto podniku, který hospodářsky soutěží s jinými podniky, které poskytují stejné služby.

(96) Z tohoto pohledu představuje placení vyrovnání státu, které stanoví zákon z roku 1990 jak ve svém původním znění, tak po změnách zavedených zákonem z roku 1996, výjimku ze zásady převzetí francouzským státem. Tato výjimka je odůvodněna povahou a strukturou systému uplatňovaného na penze státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom. Podle zákona o vojenských a civilních důchodových penzích je totiž francouzský stát povinen vyměřovat a vyplácet penze přiznané státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom, pro které platí obecný status zaměstnanců francouzského státu a nikoliv obecné právo dávek sociálního zabezpečení.

(97) I bez vyrovnání hrazeného společností France Télécom by francouzský stát musel plnit své závazky, které má v oblasti důchodů vůči státním zaměstnancům s dotyčným statusem, pokud by tyto závazky jednostranně nezměnil. Naopak, uvolnění státních zaměstnanců vyškolených státem pro práci u společnosti France Télécom bez vyrovnání v oblasti vyplácených penzí nebo penzí, které bude nutno vyplácet, by této společnosti poskytlo jasné zvýhodnění.

(98) Protože podniky konkurující společnosti France Télécom nezaměstnávají osoby se statusem státních zaměstnanců, vůči nimž by měl francouzský stát podobné finanční závazky, nelze na ně přenést logiku systému financování penzí a hrazení vyrovnání, jež pro společnost France Télécom stanovil zákon. Dokládá to skutečnost, že se francouzské orgány zřejmě domnívají, že hrazení sociálních odvodů konkurenty na pojištění proti rizikům nevyplacení mezd, jež spadají do obecného práva dávek sociálního zabezpečení, je odůvodněné, protože tito konkurenti zaměstnávají osoby, které mají v této oblasti jiný status. Ovšem Francouzská republika se dovolává právě tohoto statusu, když tvrdí, že zahrnutí rizik, která nejsou společná státním a soukromoprávním zaměstnancům, do výpočtu vyrovnání hrazeného společností France Télécom státu podle zákona z roku 1996 není odůvodněné.

(99) Z uvedeného tak vyplývá, že v případě odvodů hrazených z důvodů zaměstnávání soukromoprávních pracovníků se tyto podniky nenacházejí z právní a skutkové stránky v situaci srovnatelné se situací společnosti France Télécom, pokud jde o její státní zaměstnance, a to na rozdíl od toho, co ve svých připomínkách tvrdí Francouzská republika a společnost France Télécom.

(100) Stejně tak nelze srovnávat režim vyrovnání uplatněný na France Télécom s režimem stanoveným pro jiné veřejnoprávní subjekty zaměstnávající pracovníky se statusem státních zaměstnanců, jako jsou Monnaie de Paris (Pařížská mincovna) nebo Office National des Forêts (Státní lesní správa), z nichž lze některé u určitých jejich činností označit za podniky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU nebo za jiné veřejnoprávní instituce průmyslové a obchodní povahy, jako byly v minulosti EDF nebo GDF. Společnosti EDF nebo GDF měly zvláštní důchodové systémy bez vazby na systémy veřejné správy. Režimy EDF a GDF byly ostatně od té doby napojeny na obecný režim, ačkoliv je nutno zdůraznit, že Komise dospěla k závěru o neexistenci podpory pouze za podmínky, že napojení zůstane pro stát finančně neutrální ([54]), což v tomto konkrétním případě pro reformu z roku 1996 neplatí.

([54]) Rozhodnutí Komise 2005/145/ES ze dne 16. prosince 2003 o státních podporách, které Francie poskytla EDF a odvětví elektrárenského a plynárenského průmyslu (K(2003) 4637 v konečném znění), článek 2 (Úř. věst. L 49, 22.2.2005, s. 9).

(101) Naopak režim vyrovnání ve prospěch státu za placení penzí státních úředníků pracujících u společnosti La Poste, a to před změnami popsanými a podmínečně schválenými Komisí v jejím rozhodnutí o společnosti *La Poste*, byl rovněž režimem státního podniku přirovnatelného k veřejnoprávní instituci průmyslové a obchodní povahy a podle zákona z roku 1990 v jeho původním znění zůstával podobný režimu společnosti France Télécom v tom, že stanovil každoroční uhrazení státu penzí vyplácených státním zaměstnancům v důchodu a zaplacení odvodů stanovených v článku L-134 zákoníku sociálního zabezpečení.

(102) I když by se ukázalo, že společnost La Poste hospodářsky nesoutěží se společností France Télécom, přičemž by zvýhodnění poskytnuté posledně jmenované společnosti mohlo narušit nebo by hrozilo narušit hospodářskou soutěž, je skutečností, že logika a ustanovení důchodového režimu státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom před reformou z roku 1996 byly stejné jako u srovnatelného režimu uplatňovaného ve stejné době na společnost La Poste. Na rozdíl o toho, co Francouzská republika tvrdí v souvislosti se společností France Télécom, Komise ve svém rozhodnutí o společnosti *La Poste* usoudila, že reforma režimu platného pro společnost La Poste státní podporu představuje. Pro posouzení situace společnosti France Télécom je obecněji referencí situace veřejnoprávního nebo soukromého podniku, který by zaměstnával státní zaměstnance, kteří si ponechali svůj status. Takové podniky by se nacházely ve stejné referenční situaci, jako se nachází France Télécom. Existenci státní podpory ve prospěch společnosti France Télécom lze proto posuzovat na základě tohoto referenčního systému.

Finanční zvýhodnění

(103) Na rozdíl od tvrzení Francouzské republiky a společnosti France Télécom nelze stejně tak zastávat názor, že určité opatření nezvýhodňuje určitý podnik jenom proto, že vyrovnává údajné znevýhodnění tohoto podniku v minulosti. Komise nedávno opětovně odmítla argument tradičního telekomunikačního operátora, který je konkurentem společnosti France Télécom, podle nějž zvláštní sociální důchodové nároky části zaměstnanců srovnatelné s nároky veřejné správy, které zdědil z minulosti a které se liší od nároků podle obecného práva, opravňují opatření ke snížení sociálních odvodů v oblasti penzí této kategorie zaměstnanců, které tento operátor má odvádět ([55]). Jak zdůraznily francouzské orgány při projednávání návrhu, uložil zákon z roku 1996 v tomto ohledu francouzskému státu nové a výrazné náklady spojené s vyměřením a vyplácením penzí přiznaných státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom. Zákon z roku 1996 tak souběžně vedl k tomu, že došlo ke snížení vyrovnání, jež společnost France Télécom vždy platila.

(104) Kvůli způsobům výpočtu míry odvodu zaměstnavatele stanoveného zákonem hradí společnost France Télécom od 31. prosince 1996 státu nižší vyrovnání, než by platila, pokud by nedošlo k zásahu zákona. Z důvodů přímé povahy odvodu zaměstnavatele zavedeného tímto zákonem uvolnila k tomu společnost France Télécom okamžitě dne 31. prosince 1996 rezervu určenou v jejím účetnictví na hrazení svých budoucích závazků. Náklady, jichž společnost France Télécom byla zbavena, nebyly tak ani nové, protože zákon z roku 1990 převzal předchozí rozpočtové postupy, ani nepředvídatelné, protože si podnik k tomuto účelu vytvářel rezervy, a ani odchylné od obecného práva sociálního zabezpečení, protože toto právo se nevztahuje na vyrovnání, jež společnost France Télécom platí.

(105) Zákon z roku 1996 hned od svého vstupu v platnost převedl na francouzský stát povinnost každoročního odvodu, který ve svém konečném důsledku plně pokrýval náklady na financování penzí dotčených zaměstnanců. Výši podpory takto poskytnuté zákonem z roku 1996 lze vypočítat od vstupu zákona v platnost jako každoroční rozdíl mezi vyrovnáním, jež představuje přímý odvod zaměstnavatele hrazený společností France Télécom francouzskému státu, a odvody, které by společnost zaplatila podle zákona z roku 1990 a které jsou uvedeny v tabulce č. 1, pokud by zůstaly beze změny, při odečtení výše paušálního odvodu uhrazeného v roce 1997.

(106) Z odhadů poskytnutých Francouzskou republikou a popsaných v bodě odůvodnění č. 40 vyplývá, že v okamžiku reformy v roce 1996 a až do plánovaného uplynutí finančních závazků vyplývajících z nákladů zajišťovaných francouzským státem byly francouzské orgány schopny odhadnout celkovou výši čistých nových nákladů až do roku 2043, tedy do okamžiku, kdy uplynou finanční závazky státu vůči státním zaměstnancům v důchodu a osobám s právy odvozenými od těchto zaměstnanců, na částku […] miliard EUR. Skutečná hodnota čistých nákladů dosáhla v roce 1996 výše […] miliard EUR, a to po odečtení každoročních odvodů společnosti France Télécom (15,2 miliardy EUR), odvodů zaměstnanců ([…] miliard EUR) a mimořádného paušálního odvodu ve výši 5,7 miliardy EUR.

(107) Dále je nutno poznamenat, že částky odhadované v okamžiku reformy v roce 1996 představují přibližnou hodnotu skutečné částky ([56]). Výše stanovených vyrovnání ze strany společnosti France Télécom v podobě každoročních příspěvků a ani doplatek ve výši 5,7 miliardy EUR zaplacený v roce 1997 neměly za cíl a ani za důsledek snahu o rozpočtovou neutralitu pro francouzský stát. Pokud by tomu tak bylo a s výhradou vhodnosti předpokladů pojistného výpočtu, existovala

([55]) Rozhodnutí Komise 2009/703/ES ze dne 11. února 2009 o státní podpoře C 55/2007 poskytnuté Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska – Státní záruka pro Penzijní Fond BT, s. 21, 80. bod odůvodnění (Úř. věst. L 242, 15.9.2009).

([56]) Tento přibližný odhad platí pouze v míře, v jaké se četné podkladové předpoklady ve skutečnosti potvrdí. Kromě toho diskontní sazba ve výši 7 % zvolená pro důchody společnosti France Télécom značně převyšuje např. diskontní sazbu ve výši 3 %, kterou Francouzská republika uplatnila, byť až po tomto konkrétním případě, při reformě systému důchodového zabezpečení v odvětví elektrárenského a plynárenského průmyslu, jež byla předmětem rozhodnutí Komise ze dne 16. prosince 2003 (výše uvedené rozhodnutí Komise o státních podporách, které Francie poskytla EDF a odvětví elektrárenského a plynárenského průmyslu (K(2003) 4637 v konečném znění).

by vyrovnanost mezi náklady a příjmy za celé období, a tím by ani neexistovalo hospodářské zvýhodnění společnosti France Télécom.

(108) Francouzské orgány si byly vědomy, že „převedení důchodových nákladů u státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom do obecného státního rozpočtu" představuje „pro stát nový a značný náklad", který mimořádný paušální odvod nebo příjem z prodeje části akcií podniku kryly pouze částečně. Projednávání uvedená v bodě odůvodnění č. 31 tak ukazují, že v roce 1996 se francouzský stát nesnažil plně vyrovnat nový náklad, který do budoucna zajišťoval, ale snažil se naopak nést nový náklad a měl snahu, aby „v této věci byly upřednostněny zájmy podniku".

(109) Je zřejmé, že i s pojistnými předpoklady odlišnými od předpokladů použitých francouzským státem pro odhadnutí nového nákladu, který nesl, a bez ohledu na mimořádný paušální odvod uhrazený v roce 1997 poskytla reforma značné hospodářské zvýhodnění v podobě nižších odvodů zaměstnavatele na důchodové zabezpečení. Protože paušální odvod či doplatek neumožnil plně pokrýt náklady převedené na francouzský stát, ale v nejlepším případě je pouze snížit, a vzhledem k předmětným částkám, nelze potvrdit vhodnost pojistného výpočtu tehdy použitého a přesnost odhadů, které z něj vyplývaly pro celé období až do roku 2043.

(110) Dále nelze srovnávat finanční zvýhodnění vyplývající z nižších odvodů společnosti France Télécom s údajnými znevýhodněními, jež vyplývaly ze zaměstnávání státních zaměstnanců, jak požaduje společnost France Télécom za podpory Francouzské republiky. Zákon z roku 1996 každopádně tyto údajná znevýhodnění nezvýšil, protože nevedl k přijetí dalších státních zaměstnanců. Cílem zákona z roku 1996 ostatně nebylo, aby vyrovnal údajné znevýhodnění spojené s platy, neboli slovy společnosti France Télécom menší pružnost u pracovních míst státních zaměstnanců, tím, že společnost zbaví části jejích finančních povinností.

(111) Pouze pro úplnost je proto nutno odpovědět na tvrzení ohledně údajných nevýhod spojených se zaměstnáváním státních zaměstnanců, která uvádí Francouzská republika a společnost France Télécom.

— Za prvé, společnost France Télécom měla v okamžiku úplného otevření francouzského trhu hospodářské soutěži vyškolené a zkušené zaměstnance, bez nichž by, pokud by měli být zcela nahrazeni, nemohla udržet své postavení na trhu, o čemž se společnost France Télécom ve svých podkladech opomíjí zmínit.

— Dále, výše platů a investice do vzdělávání zaměstnanců, které společnost France Télécom analyzuje jako znevýhodnění, představují v rozpočtu podniku obvyklé náklady a není prokázáno, že nezlepšují zapojení a produktivitu zaměstnanců ve srovnání s konkurenty.

— Je sice pravda, že společnost France Télécom nemůže přizpůsobovat své mzdové náklady pomocí sociálního plánu snižování počtu zaměstnanců v případě dotyčných pracovníků, lze ale pochybovat, že podobný plán zaměřený pouze na státní zaměstnance kvůli jejich statusu by mohl být právoplatně proveden, zatímco ukončení najímání státních zaměstnanců v roce 1997 a využívání soukromoprávních pracovníků otevřelo společnosti jisté možnosti pružného přizpůsobování jejích mzdových nákladů.

— Konečně je pravda, že podnik věnuje značné rozpočtové prostředky na to, aby podnítil dotyčné zaměstnance k předčasnému odchodu do důchodu, je ovšem také pravda, že podněcování a zájem podniku o zavedení podobného opatření by byly menší bez převedení finančních povinností, které měla společnost France Télécom, na stát, jak stanovil zákon z roku 1996. Opatření umožňuje podněcovat k předčasnému odchodu, a v případě dotyčných zaměstnanců se tak stát o ně stará dříve. Bez zákona z roku 1996 by tyto náklady musela nadále nést společnost France Télécom.

(112) Bez spojení s otázkou existence či neexistence hospodářského zvýhodnění vyplývajícího z předmětných opatření by se rovněž jevilo zohlednění konkurenčního zvýhodnění, jež společnosti France Télécom poskytovalo její bývalé monopolní postavení, jak uvádějí stěžovatelé. Údajné výhody a nevýhody nemají ve skutečnosti nic společného s otázkou vyrovnání podmínek hospodářské soutěže na telekomunikačních trzích, pokud jde o sociální odvody.

(113) Z hlediska již vymezené referenční situace zvýšil okamžitě náklady společnosti France Télécom pouze mimořádný paušální odvod stanovený zákonem z roku 1996. Uhrazení paušálního odvodu snížilo výši podpory, již využívala společnost France Télécom a které bude využívat až do konce finančních nákladů zajišťovaných na základě zákona z roku 1996 francouzským státem místo ní. Aniž je dotčena správnost metod pojistného výpočtu použitých v dotyčné době francouzskou vládou, bez tohoto paušálního odvodu by částka, kterou by společnost France Télécom musela odvést, dosáhla v čisté hodnotě roku 1996 výše 18,9 miliardy EUR a ne výše […] miliard EUR.

Důsledek narušení nebo hrozby narušení hospodářské soutěže

(114) Zákon z roku 1996 tak umožnil a stále umožňuje, aby společnost France Télécom disponovala zvýšenými finančními prostředky pro působení na trzích, na nichž vyvíjí činnost. Tyto prostředky tak byly kvůli zákonu

z roku 1996 vyšší než prostředky, jimiž společnost France Télécom disponovala v rámci zákona z roku 1990 v jeho původním znění. Ovšem trhy telekomunikačních služeb, na nichž působila a působí společnost France Télécom, byly počínaje rokem 1988 otevírány po etapách postupným rušením výlučných a zvláštních práv hospodářské soutěži na celém území Francie a v ostatních členských státech a poté, počínaje rokem 1998, s výjimkou zvláštních odchylek zcela otevřeny. Ve Francii došlo k úplnému otevření hospodářské soutěži v roce 2002. Mizení právních zábran provázel vstup dalších operátorů, s nimiž společnost France Télécom hospodářsky soutěžila a soutěží, a to ještě před přijetím legislativních opatření z roku 1990 a 1996, jež jsou předmětem tohoto rozhodnutí.

(115) Tím, že byla zbavena povinnosti vytvářet rezervy pro své budoucí důchodové náklady v oblasti důchodového zabezpečení svých státních zaměstnanců a že pro ni platila nižší sazba ročních odvodů, společnost France Télécom mohla vykazovat účetní rozvahu oproštěnou o závazky a náklady, čímž se zvýšila její přitažlivost při získávání finančních prostředků, a společnost se tak ocitla ve výhodnější situaci, než byla situace před reformou z roku 1996. Díky osvobození od zatížení, které měla na svém tradičním francouzském trhu, se společnost France Télécom mohla snadněji rozvíjet na trzích ostatních členských států, které se právě otevřely hospodářské soutěži, což také skutečně učinila, jak se prokázáno v bodech odůvodnění č. 48 až 50.

(116) Z uvedeného vyplývá, že snížení nákladů společnosti France Télécom plynoucí ze způsobu výpočtu vyrovnání, které musí platit francouzskému státu za převzetí penzí státních zaměstnanců, kteří u ní pracují, narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž mezi France Télécom a novými operátory ve Francii a v dalších členských státech, v nichž společnost France Télécom působí.

6.1.4 *Ovlivnění obchodu mezi členskými státy*

(117) Trhy, na nichž společnost France Télécom ve Francii působí, byly počínaje rokem 1988 postupně otevírány hospodářské soutěži, a jsou tak široce otevřeny obchodu mezi členskými státy. Směrnice 96/19/ES měla za cíl úplnou liberalizaci odvětví komunikací od 1. ledna 1998. Operátoři, jejichž kapitál je částečně v držení podniků z jiných členských států než Francie, zde tak začali působit. Některé z těchto trhů se týkají mezinárodních komunikací mezi členskými státy. Stejně tak France Télécom prostřednictvím svých dceřiných společností poskytuje elektronické komunikační služby v jiných členských státech, a to zejména ve Španělsku, Belgii či Spojeném království.

(118) Za těchto okolností může opatření, které snižuje všeobecné provozní náklady společnosti France Télécom a uvolňuje tím prostředky, jimiž tento podnik disponuje pro investice nebo pro zlepšení svých obchodních nabídek ve Francii nebo aby začal působit v jiných členských státech, ovlivnit obchod mezi členskými státy.

6.1.5 *Závěr k existenci podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU*

(119) Z předchozího vyplývá, že snížením vyrovnání, jež představuje odvod zaměstnavatele hrazený státu za důchodové náklady stanovené zákonem z roku 1990 v jeho původním znění, jeho nahrazením vyrovnáním stanoveným zákonem z roku 1996 a z důvodu, že posledně uvedené vyrovnání je nižší než předchozí uplatňované vyrovnání, poskytla Francouzská republika ze svých prostředků společnosti France Télécom podporu, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž a ovlivňuje obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a to převodem nákladů stanoveném zákonem z roku 1996.

(120) Je proto nutno přezkoumat, zda lze tuto podporu prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem.

6.2 **Alternativní právní základy slučitelnosti podpory**

(121) Komise bere na vědomí, že Francie nezmínila čl. 106 odst. 2 SFEU jako základ slučitelnosti předmětných opatření.

(122) Odchylky uvedené v čl. 107 odst. 2 SFEU a týkající se podpor sociální povahy poskytovaných individuálním spotřebitelům, podpor určených k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi a podpor poskytovaných hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo nejsou v tomto konkrétním případě zcela zjevně relevantní.

(123) Pokud jde o odchylky uvedené v čl. 107 odst. 3 SFEU, Komise konstatuje, že předmětné podpory nejsou určeny na pomoc hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádné nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, že nepředstavují projekt evropského zájmu a že nemají za cíl napravit vážnou poruchu ve francouzském hospodářství. Nemají ani za cíl pomáhat kultuře a zachovat kulturní dědictví.

(124) Zdá se proto, že pro posouzení slučitelnosti tohoto opatření by se mohl použít pouze čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.

6.3 **Slučitelnost podpory z hlediska čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU**

(125) Podle znění čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU: „Za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány: (…) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem (…)“.

(126) Aby určitá podpora byla považována za slučitelnou s vnitřním trhem z důvodu, že usnadňuje rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, musí zlepšit způsob, jímž je hospodářská činnost vykonávána. Podpora je slučitelná ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) pouze tehdy, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Ve svém posouzení přikládá Komise mimořádný význam kritériím nutnosti a přiměřenosti ([57]).

(127) Předběžně a s ohledem na pochyby vyjádřené Komisí v jejím rozhodnutí o zahájení řízení je nutno poznamenat, že Francouzská republika vybrala od společnosti France Télécom uspokojivou částku, jež odpovídá vrácení podpor požadovanému Komisí v jejím rozhodnutí o uplatnění živnostenské daně na společnost France Télécom ([58]). Po potvrzení Soudním dvorem rozhodnutí Soudu prvního stupně, kterým se zamítá žaloba na neplatnost tohoto rozhodnutí ([59]), Komise soudí, že Francouzská republika přijala nutná opatření pro provedení povinností, které z tohoto rozhodnutí plynou. Protože řádné vrácení podpor poskytnutých při uplatňování živnostenské daně ruší hospodářské zvýhodnění poskytnuté společnosti France Télécom v této oblasti, není nutno zkoumat důsledky případné kumulace s podporou, jež je předmětem tohoto řízení.

(128) Pokud jde o další, je nutno hned zpočátku poznamenat, že na rozdíl od investičních nákladů se u odvodů na sociální zabezpečení jedná o opakující se provozní náklady a že podpora, která je snižuje, představuje podporu na provoz podniku, jejíž slučitelnost musí Komise podle judikatury Soudního dvora posuzovat velmi restriktivně.

6.3.1 *Soulad opatření podpory s cílem společného zájmu*

(129) Podpora poskytovaná počínaje rokem 1997 může být v tomto konkrétním případě považována za podporu určenou na usnadnění rozvoje hospodářské činnosti v oblasti poskytování elektronických komunikačních služeb v souvislostech úplné liberalizace těchto trhů. Zákon z roku 1996 byl totiž přijat souběžně se zákonem č. 96-659 ze dne 26. července 1996 o právní úpravě telekomunikací, kterým se provedly závazky vyplývající pro Francii z unijního práva a zejména ze směrnice 96/19/ES.

(130) V tomto ohledu a pokud jde o hrazení finančního vyrovnání francouzskému státu, obecným cílem zákona z roku 1996 je sblížit úrovně povinných daňových a sociálních odvodů založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení. Použitý prostředek, tj. opatření podpory zaměřené přímo a výlučně na způsob, jakým se stanoví příspěvky zaměstnavatele společnosti France Télécom, se jeví pro dosažení stanoveného cíle jako odpovídající.

(131) Opatření podpory, jež má za cíl snížit běžné sociální odvody France Télécom, které tato společnost měla v době, kdy poskytování služby za monopolního postavení u převažující části jejích činností nevyžadovalo účinné ekonomické chování, může přispět v jiných konkurenčních souvislostech ke zlepšení způsobu, jímž jsou poskytovány dříve monopolní služby, za podmínky, že přidělování finančních prostředků konkurenčními podniky na jejich sociální odvody nepokřiví plnohodnotnou hospodářskou soutěž. K přiměřenosti některých ustanovení zákona pro dosažení cíle, který stanoví, jsou v další části vyjádřeny výhrady. Nicméně nelze zpochybňovat ani jeho legitimitu a ani jeho soulad s cílem společného zájmu rozvíjet trhy elektronických komunikačních služeb, na nichž existuje skutečná hospodářská soutěž, a přispět tak technologickému pokroku a hospodářskému rozvoji této činnosti.

6.3.2 *Nutnost opatření podpory*

(132) Omezení počtu státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom v důsledku zákazu jejich najímání po 1. lednu 2002 stanovenému zákonem z roku 1996 by mělo údajně za nevyhnutelný důsledek značné zvýšení nákladů na důchody, které by musela France Télécom nést úměrně k počtu státních zaměstnanců v činné službě. Společnost France Télécom takto zbavená možnosti najímat státní zaměstnance ze státních orgánů, což je ostatně pochopitelné vzhledem ke konkurenční povaze, kterou napříště nabylo poskytování předmětných služeb, by musela čelit platebním nákladům u dotčených zaměstnanců, které by se staly nadměrnými v poměru k nákladům, jimž museli a musí čelit její konkurenti. Je nutno také poznamenat, že závazky vyrovnání hrazeného francouzskému státu a stanovené původními ustanoveními zákona z roku 1990 se netýkaly pouze státních zaměstnanců pracujících na konkurenčních trzích v roce 1990 a později, ale také státních zaměstnanců generálního ředitelství ministerstva pošt a telekomunikací, kteří byli v roce 1990 v důchodu.

(133) Podle Francouzské republiky lze jako příklad uvést, že míra odvodů, které by pro společnost France Télécom vyplynula ze zachování ustanovení zákona z roku 1990 v původním stavu, by roce 2010 údajně dosáhla výše 77 % hrubých tabulkových platů státních zaměstnanců v činné službě. Tuto míru je nutno porovnat

([57]) Rozsudek ze dne 7. června 2001, *Agrana Zucker und Stärke AG* v. *Komise*, T-187/99, Sb. rozh., s. II-1587, bod č. 74.
([58]) Viz poznámka pod čarou 33.
([59]) Rozsudek ze dne 30. listopadu 2009, *Francouzská republika a France Télécom SA* v. *Komise*, spojené věci T-427/04 a T-17/05, Sb. rozh., s. II-4315. Rozsudek ze dne 8. prosince 2011, *France Télécom* v. *Komise*, T-81/10 P (dosud nezveřejněno).

s mírou ve výši […] %, která by umožnila zajistit úplnou konkurenční spravedlnost u společných a nespolečných rizik mezi France Télécom a jejími konkurenty. V porovnání s mírou odvodů, která by zajistila konkurenční spravedlnost, by rozdíl v absolutních hodnotách představoval přibližně […] milionů EUR nadnákladů. Pokud by se navíc nezanesla do zákona napříště přímá povaha odvodu zaměstnavatele, společnost France Télécom by musela nadále čelit potřebě vytvářet rezervy, které by byly značně větší než rezervy ve výši 3,6 miliardy EUR, které si již vytvořila v roce 1996.

(134) V tomto ohledu nejsou připomínky stěžovatelů ohledně skutečnosti, že společnost France Télécom dokázala od roku 1996 snášet finanční zadlužení podstatně přesahující náklady, od kterých ji francouzský stát osvobodil, relevantní, protože nemají žádnou spojitost se zkoumanou otázkou. I když nárůst finančního zadlužení společnosti France Télécom od roku 1996 a aktuální dotčené částky zřejmě vylučují riziko úpadku společnosti, které zmiňovala Francouzská republika, pokud by režim stanovený zákonem z roku 1990 zůstal nadále v platnosti, opatření podpory se jeví pro budoucnost jako nutné, aby umožnilo společnosti France Télécom vyvíjet na dotčených trzích plnohodnotnou hospodářskou soutěž, aniž by byla znevýhodňována váhou sociálních odvodů zděděných z minulosti, které její konkurenti nemají.

(135) Připomínky stěžovatelů a telekomunikačního operátora ohledně důležitosti celkové bilance pro posouzení nutnosti podpory vzhledem k jiným zvýhodněním, kterých se společnosti France Télécom dostalo na základě jejího minulého monopolního postavení, nejsou v tomto konkrétním případě opodstatněné. Je pravda, že od roku 1996 postavení společnosti France Télécom na řadě trhů služeb, na nichž ve Francii působí, zůstává dominantní, a to zejména z důvodu síťového efektu, který je vlastní komunikačním trhům. Stejně tak společnost France Télécom rozšířila své působení na trhy jiných členských států, na nichž dosáhla významného postavení, a to zejména v Polsku a ve Španělsku. Jak ale nepřímo zdůrazňuje telekomunikační operátor ve svých připomínkách, zůstává skutečností, že společnost France Télécom kvůli svému dominantnímu postavení ve smyslu článku 102 SFEU a své podstatné tržní síle ve smyslu předpisů platných pro elektronické komunikace v Unii ([60]) podléhá zvláštním asymetrickým povinnostem, kterými nejsou omezeny konkurenční podniky s menší tržní silou.

(136) Tyto povinnosti, jako např. v oblasti přístupu k její síti, zaměření sazeb na náklady či nepoužívání obchodních postupů, které by byly povoleny nedominantnímu podniku, mají právě za cíl znemožnit, aby postavení, které společnost France Télécom zdědila ze svého minulého monopolního postavení, nebylo nadále na újmu hospodářské soutěži. Tyto předpisové nástroje *ad hoc*, vypracované a uplatňované pravidelně vnitrostátními regulačními orgány, orgány na ochranu hospodářské soutěže a Komisí ([61]), jsou více zaměřené a účinnější při odstraňování přetrvávajících důsledků zvýhodnění, která společnosti France Télécom poskytovalo její bývalé monopolní postavení a o kterých se zmiňují stěžovatelé.

(137) Státní podpora, která je předmětem tohoto řízení, se tak ve své podstatě jeví jako nutná pro dosažení cíle společného zájmu v tom, že zlepšuje podmínky hospodářské soutěže spojené s odvody na důchodové zabezpečení, a tím i poskytování služeb elektronických komunikací.

6.3.3 *Přiměřenost opatření podpory*

(138) Je nutno konstatovat, že finanční vyrovnání ve prospěch státu stanovené zákonem z roku 1990 za vyměření a vyplácení penzí je specifické pro společnost France Télécom a *sui generis*. Zásada celkového proplacení stanovená původním zákonem z roku 1990 byla nahrazena odlišným režimem určení výše vyrovnání hrazeného státu počínaje rokem 1996. Teoreticky existovalo několik možností, jak stanovit výši odvodu zaměstnavatele, který měla společnost France Télécom platit, a to až po úplné převzetí státem bez vyrovnání. Od roku 1997 se toto vyrovnání vypočítává s odkazem na určité náklady, které mají konkurenční podniky v odvětví. Za účelem určení, zda je podpora přiměřená pro dosažení stanoveného cíle, je proto nutno přezkoumat objektivní a odůvodněnou povahu reference, která slouží pro stanovení výše vyrovnání použité zákonem z roku 1996.

(139) Hned zpočátku je nutno poznamenat, že v řízeních věnovaných snížení nákladů spojených s důchody státních zaměstnanců pracujících u bývalých monopolních operátorů v odvětví komunikací, tj. OTE v Řecké republice a BT Plc ve Spojeném království, při rozhodování o slučitelnosti či neslučitelnosti s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU státních podpor poskytnutých dotčeným operátorům Komise zejména ověřovala, zda tyto podniky podléhaly odvodům na sociální zabezpečení

([60]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33); směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikacím a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice) (Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 7); směrnice Komise 2002/77/ES ze dne 16. září 2002 o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací (Úř. věst. L 249, 17.9.2002, s. 21).

([61]) Pokud jde o předpisy francouzského orgánu regulujícího elektronické komunikace ARCEP, názory Komise ohledně návrhů oznámených od roku 2003 jsou dostupné na adrese: http://circa.europa.eu/Public/irc/infso/ecctf/library?l=/commissionsdecisions&vm=detailed&sb=Title.
Rozhodnutí Komise ze dne 16. července 2003 ve věci COMP-38.233, kterým se trestá zneužití dominantního postavení společností Wanadoo, která byla tehdy dceřinou společností France Télécom, je dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_38233. Odvolání proti rozsudku Soudu prvního stupně ve věci C-202/07 P, *France Télécom* v. *Komise*, Sb. rozh., s. I-2369, bylo Soudním dvorem zamítnuto dne 2. dubna 2009.

odpovídajícím odvodům konkurentů ([62]). V tomto konkrétním případě ovšem Komise zjišťuje, že přímé příspěvky hrazené každoročně společností France Télécom a stanovené zákonem z roku 1996 neumožňují zajistit platbu odvodů na sociální zabezpečení, které by odpovídaly odvodům jejích konkurentů. Míra konkurenční spravedlnosti (dále jen „MKS“) není dosažena.

(140) Francouzská republika a společnost France Télécom nicméně zdůrazňují mimořádný paušální odvod ve výši 5,7 miliardy EUR, který společnost France Télécom podle zákona z roku 1996 zaplatila v roce 1997. Výše tohoto paušálního odvodu byla stanovena v roce 1996 tak, aby za desetileté období provádění zákona z roku 1996 vyrovnala nadnáklady, se kterými se tehdy pro stát počítalo, a to při zohlednění účetních rezerv vytvořených předtím společností France Télécom a které podnik mohl použít v hospodářském roce 1996–1997. Mimořádný paušální odvod se dělí na dvě části:

— na jedné straně na částku ve výši 3,6 miliardy EUR, jež odpovídá rezervám vytvářeným společností France Télécom až do roku 1996 se záměrem čelit nákladům na budoucí důchody státních zaměstnanců, se kterými se tehdy počítalo,

— na druhé straně na částku ve výši 2,1 miliardy EUR (dále jen „doplňková částka“), jež odpovídá jak v prognózách veřejných orgánů, tak ve skutečnosti čistým nákladům na sociální zabezpečení při vyměření penzí, které by stát musel nést během deseti roků v období 1997–2006 kvůli převedení nákladů na penze státních zaměstnanců v odvětví telekomunikací.

(141) Protože paušální částka ve výši 5,7 miliardy EUR neměla nikdy za cíl vyrovnat neexistující míru konkurenční spravedlnosti mezi společností France Télécom a jejími konkurenty, nebylo by odůvodněné poměřovat tuto částku s přímými každoročními příspěvky, které společnost France Télécom neplatila, ačkoliv by pro dosažení míry konkurenční spravedlnosti byly nutné.

(142) Z parlamentních jednání naopak vyplývá, že doplňková částka ve výši 2,1 miliard EUR byla určena na pokrytí tohoto převádění nákladů v období 1997–2006 a ve skutečnosti na odstranění důsledků podpory během desetiletého období. Čisté finanční úsilí společnosti France Télécom, které odpovídá této doplňkové částce, tak spočívalo ve financování po dobu deseti let nadnákladů, které reformou pro francouzský stát vzniknou.

([62]) Rozhodnutí Komise 2008/722/ES ze dne 10. května 2007 o státní podpoře C 2/06, kterou hodlá Řecko poskytnout pracovníkům OTE v rámci režimu dobrovolného předčasného odchodu do důchodu (Úř. věst. L 243, 11.9.2008, s. 7), 137. bod odůvodnění. Výše uvedené rozhodnutí Komise 2009/703/ES ze dne 11. února 2009 o státní podpoře C 55/2007 poskytnuté Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska – Státní záruka pro Penzijní Fond BT, 72., 81., 82. a 98. bod odůvodnění.

(143) Mimořádný odvod kromě toho zahrnuje převzetí účetních rezerv vytvářených až do roku 1996, které se staly bezpředmětnými. Rezervy, které stát převzal, společnost France Télécom vytvářela, aby čelila budoucím nákladům na důchody, a toto převzetí tak ruší důsledky podpory po dobu vyplácení důchodů, kterou mají pokrývat.

(144) Zákon z roku 1996 ovšem hovoří o jednorázovém mimořádném odvodu, aniž by prováděcí ustanovení, a to ani v případě zákona o státním rozpočtu nebo pozdějších nařízení, odlišovaly částku vyplývající z rezerv, již by bylo nutno odečíst od nákladů převedených na stát během doby trvání tohoto období. Článek 6 zákona z roku 1996 výslovně upřesňuje, že mimořádný paušální odvod je hrazen jako vyrovnání státu za převzetí penzí přiznaných státním zaměstnancům. V analýze reformy je proto nutno brát částku tohoto mimořádného odvodu v celém jejím rozsahu.

(145) Jelikož společnost France Télécom uhrazením tohoto mimořádného paušálního odvodu pokryla náklady na důchodové penze státních zaměstnanců v odvětví telekomunikací a náklady na vyrovnání mezi jednotlivými režimy za období přibližně patnácti let, byly důsledky podpory neutralizovány. Společnost France Télécom tak uhrazením tohoto mimořádného odvodu neutralizovala důsledky reformy během tohoto období. Je proto oprávněné, aby společnost France Télécom nemusela plnit podmínky slučitelnosti této podpory, a tím platit každoroční odvod nutný k dosažení míry konkurenční spravedlnosti zahrnující rizika, která nejsou společná se soukromoprávními zaměstnanci.

(146) Je nutno se podrobněji vrátit k jednotlivým krokům tohoto uvažování.

Míra konkurenční spravedlnosti není dosažena

(147) Je nutno konstatovat, že přímé každoroční odvody placené společností France Télécom od reformy z roku 1996 nedovolují dosáhnout míry konkurenční spravedlnosti, jak bylo zdůrazněno již v rozhodnutí o zahájení řízení. Vyplývá to ze skutečnosti, že sazba uplatňovaná na France Télécom zahrnuje pouze odvody, které odpovídají rizikům, která jsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům, a vylučuje tak odvody odpovídající rizikům, která nejsou společná, jako je riziko nezaměstnanosti nebo neuhrazení mezd v případě konkurzu nebo likvidace podniku.

(148) Z tabulky č. 4 tak vyplývá, že nezohlednění nespolečných rizik ve výpočtu odvodu, který má France Télécom platit, se projevuje výrazným rozdílem mezi vyrovnáním, které France Télécom státu platí, a vyrovnáním, které by platila, pokud by míra odvodu byla počítána tak, aby

se zajistila úplná konkurenční spravedlnost se základy výpočtu odvodů konkurentů. Opatření podpory vyplývající ze zákona tak neodpovídá zásadě přiměřenosti. Aby této zásadě vyhovovala a aby se dosáhlo oznámeného oprávněného cíle zlepšit podmínky hospodářské soutěže vyrovnáním způsobů výpočtu odvodů podniků činných na dotčených telekomunikačních trzích ve Francii, měla a musí podpora poskytnutá společnosti France Télécom na základě zákona z roku 1996 skutečně v budoucnu srovnat uvedené odvody tím, že do nich zahrne odvody za rizika, která nejsou společná oběma kategoriím zaměstnanců.

(149) V tomto ohledu nelze přijmout tvrzení Francie, podle nějž nejsou státní zaměstnanci vystaveni určitým rizikům, a proto není důvod, aby proti těmto rizikům platili pojištění. Zaprvé uvedená rizika neexistují kvůli státním opatřením, a není proto odůvodněné, aby z toho měla společnost France Télécom peněžní výhodu. Například k nevyplacení mezd v případě řízení o nuceném vyrovnání podniku nemůže dojít kvůli závazku francouzského státu vůči státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom a kvůli skutečnosti, že francouzský stát je sám sobě pojišťovatelem. Ovšem možnost, že společnost France Télécom se prohlásí v úpadku stejně jako jakýkoliv konkurent, nelze vyloučit. V obou případech se nejedná o výhodu poskytnutou podniku ale přímo jeho zaměstnancům. K plnění záruky vyplacení mezd dojde poté, co podnik přestal existovat. Jenomže na rozdíl od společnosti France Télécom bude muset konkurenční podnik platit odvody, aby se pojistil proti riziku nevyplacení mezd po ukončení své činnosti. Není proto odůvodněné, aby společnost France Télécom byla zvýhodněna formou nižších odvodů nebo ve skutečnosti vyloučením tohoto rizika z výpočtu jejích příspěvků.

(150) Dále a zásadněji, cílem reformy zavedené v roce 1996, který zřejmě nebyl doveden do konce, je vyrovnat podmínky hospodářské soutěže v oblasti sociálních a daňových odvodů mezi všemi konkurenty odvětví a bez ohledu na status jejich zaměstnanců a existenci skutečného závazku společnosti France Télécom být členem příslušných správních subjektů a platit jim odvody. Právě tato logika vyrovnání podmínek hospodářské soutěže by mohla učinit zkoumané opatření slučitelné s vnitřním trhem. V rámci této logiky není proto relevantní, zda zaměstnanci společnosti France Télécom jsou či nejsou vystaveni uvedeným rizikům.

(151) Na závěr lze říci, že snížením nákladů na penze v podobě převedení čistého nákladu na stát by se dodržela zásada přiměřenosti pouze tehdy, pokud by umožnilo vyrovnání podmínek hospodářské soutěže. Protože některé sociální a daňové odvody nebyly zahrnuty od základu výpočtu ročního odvodu, společnost France Télécom nebyla postavena do stejného postavení s podniky odvětví, pokud jde o sociální odvody, které mají za základ platy.

Srovnávat nedostatečnou míru přímého odvodu uplatňovanou na společnost France Télécom od roku 1997 a mimořádný paušální odvod zaplacený státu společností France Télécom není odůvodněné

(152) Na rozdíl od tvrzení Francouzské republiky a společnosti France Télécom není rovněž odůvodněné zohledňovat výši mimořádného paušálního odvodu v částce 5,7 miliardy EUR, který společnost France Télécom již uhradila v roce 1997, a srovnávat ji s nedostatečnou mírou přímého odvodu uplatňovanou na společnost France Télécom.

(153) Úvodem by Komise chtěla připomenout, že musí pro každou situaci zjistit, zda byly splněny podmínky pro uplatnění odchylky stanovené v čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, aniž by ji předchozí rozhodovací praxe nutila k tomu, aby tuto odchylku považovala za prokázanou ([63]).

(154) Zde zkoumaná reforma se v každém případě v mnoha ohledech liší od reformy, jež byla předmětem rozhodnutí o společnosti *La Poste* ([64]) a na niž se odvolávají francouzské orgány.

(155) Na rozdíl od reformy, jež byla předmětem rozhodnutí o společnosti *La Poste* a které se dovolává Francouzská republika a společnost France Télécom, k reformě způsobu financování důchodů státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom došlo v předvečer otevření trhů na úrovni Unie, na nichž France Télécom mohla působit.

(156) Ukazuje se ostatně, že společnost France Télécom využila této liberalizace k tomu, aby začala působit na trzích ostatních členských států, a to nejenom díky změně svého statusu na akciovou společnost, ale také částečně díky tomu, že ze své rozvahy mohla odstranit závazky v podobě důchodových nákladů, a díky nižším případným budoucím odvodům vyplývajícím z reformy. Toto snížení závazků v její účetní rozvaze umožnilo společnosti France Télécom posílit solventnost a možnosti získat půjčky. Z údajů o zadlužení, které poskytly stěžovatelé ve svých připomínkách a jehož výši Francouzská republika nepopírá, vyplývá, že čisté finanční zadlužení společnosti France Télécom se zvýšilo z 19,2 miliardy EUR v roce 1997 na 83 miliard EUR v roce 2002.

(157) Je pravda, že výchozím bodem tohoto značného nárůstu finančního zadlužení může být aktivní investiční politika při rozvoji na trzích ostatních členských států umožněná liberalizací. Zůstává přesto skutečností, že získání

([63]) Viz zejména rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2005 ve věci T-171/02, *Regione autonoma Sardegna* v. *Komise*, 177. bod odůvodnění.

([64]) Viz poznámka pod čarou 32.

nutných prostředků bylo zčásti umožněno snížením důchodových nákladů v čisté výši […] miliard EUR, které byly v roce 1996 převedeny na francouzský stát. Vzhledem k této skutečnosti nejsou ani nepřímo neopodstatněné připomínky telekomunikačního operátora, kterými se snaží prokázat, že podpora údajně umožnila společnosti France Télécom financovat její mezinárodní rozvoj (připomínky převzaté v bodě odůvodnění č. 68).

(158) Naopak všechny trhy poštovních služeb, na nichž francouzská společnost La Poste může v Unii působit, nejsou ještě zcela otevřeny hospodářské soutěži a budou otevřeny až v roce 2012, tudíž šest let po reformě financování důchodů společnosti La Poste ([65]). Omezující vliv na hospodářskou soutěž podpory poskytnuté společnosti France Télécom na plně otevřených trzích je proto výraznější než v případě podpory poskytnuté společnosti La Poste. Úplná podobnost podmínek, které jsou nutné pro slučitelnost podpory, proto neexistuje, neboť se jedná o odlišné konkurenční situace na trzích, jejichž otevření na úrovni Unie má odlišné upřednostnění a jejichž přínos ke konkurenceschopnosti hospodářství Unie je také různý. Z uvedeného vyplývá, že kritérium společného zájmu uvedené v čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU nelze posuzovat v obou konkrétních případech stejným způsobem.

(159) Kromě toho finanční situace společnosti La Poste, a tím i její možnosti rozvoje na vnějších trzích nebo posílení na francouzském trhu, nejsou srovnatelné se společností France Télécom. Jak zdůraznilo rozhodnutí o společnosti *La Poste*, bez reformy z roku 2006 by společnost La Poste kvůli přechodu na nové účetní standardy musela zanést do svých účtů rezervu ve výši 76 miliard EUR na závazky ve prospěch státu, kterou dosud vedla mimo rozvahu ([66]). Narozdíl od společnosti La Poste si ale společnost France Télécom vytvářela ve svých účtech účetní rezervy, aby čelila svým budoucím závazkům bez reformy, což objektivně odlišuje finanční situace obou podniků.

(160) Neexistence reformy týkající se společnosti France Télécom a pokračování režimu stanoveného zákonem z roku 1990 by se projevilo nárůstem důchodových nákladů, který by se podle tehdejších výhledů uvedených v bodě odůvodnění č. 30 stal počínaje roky 2005–2007 výrazný, což potvrzují následné výsledky uvedené v tabulce č. 3. Pokračování zavedeného režimu uplatňovaného na společnost La Poste se v okamžiku reformy projevilo okamžitě ročními nadnáklady pro tuto společnost ve výši přibližně […] milionů EUR ([67]).

(161) Není tak prokázáno, že by situace obou podniků byla pod vlivem zákona platného před jednotlivými reformami, jež se jich týkaly, a tedy i dopad těchto reforem na hospodářskou soutěž, stejná. Skutečnosti ukazují opak. Z uvedeného vyplývá, že přezkum, který by dospěl k podobným závěrům v obou případech, není opodstatněný.

(162) V případě rozhodnutí o společností *La Poste* byly navíc dostatečné důvody k usouzení, že mimořádný paušální odvod může být v budoucnu přidělen jako záloha na uhrazení odvodů vázaných na změněnou míru konkurenční spravedlnosti. Tyto důvody v tomto konkrétním případě neexistují. Podmínka vynucující přidělení mimořádného odvodu společnosti La Poste byla totiž stanovena poté, co Komise přistoupila k zahájení formálního vyšetřovacího řízení, protože napadla podcenění přímého odvodu nutného k dosažení míry konkurenční spravedlnosti.

(163) Ve velké míře a přesto, že to francouzské orgány výslovně neuznaly, přidělení předmětného mimořádného paušálního odvodu v rozhodnutí o společnosti *La Poste* tak bylo výsledkem jednání mezi Komisí a členským státem vedeného za účelem uhrazení přímého odvodu, který by zajistil míru konkurenční spravedlnosti. V tomto jednání spočívalo výchozí stanovisko francouzských orgánů, které sdělily ve svém oznámení ze dne 23. června 2006 po prvních výměnách o této věci v prosinci 2005, v tom, že mimořádný odvod, s nímž se pro společnost La Poste počítalo, není z hlediska konkurenční spravedlnosti nutný, a to na rozdíl od plánovaného návrhu reformy každoročního odvodu.

(164) Rozhodnutí Komise tak nepotvrdilo již probíhající reformu, jak se zřejmě snaží tvrdit společnost France Télécom. Oznámení a rozhodnutí o zahájení řízení ze dne 12. října 2006 předcházely stanovení výše mimořádného odvodu zákonem č. 2006-1771 ze dne 30. prosince 2006 (opravný zákon o státním rozpočtu na rok 2006). Uvedená jednání se týkala několika aspektů reformy, a to zejména zohlednění zvýhodnění, jež by mohla představovat reforma oznámená v minulosti, rozsah výpočtu plánované míry odvodu a způsoby zohlednění zvláštností poštovní banky ve srovnání s poštovními službami a přidělenými zaměstnanci. Jednání pokračovala a francouzské orgány souhlasily až ve svých připomínkách ze dne 8. června 2007 se způsoby přidělení mimořádného

([65]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/6/ES ze dne 20. února 2008, kterou se mění směrnice 97/67/ES s ohledem na úplné dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb Společenství (Úř. věst L 52, 27.2.2008, s. 3). Část trhů je otevřena s účinností od 30. prosince 2010.

([66]) Rozhodnutí o společnosti *La Poste*, výše uvedené v poznámce pod čarou 32, 35., 36., 167. a 169. bod odůvodnění

([67]) Rozhodnutí o společnosti *La Poste*, uvedené výše v poznámce pod čarou 32, 169. bod odůvodnění.

odvodu v rámci celkové dohody o reformě, a změnily tak své oznámené stanovisko ohledně mimořádného odvodu a způsobu výpočtu budoucích každoročních příspěvků.

(165) Dále pak na rozdíl od ustanovení zákona o státním rozpočtu na rok 1997, kterým vzniklo veřejnoprávní zařízení pro správu odvodu společnosti France Télécom a který stanovil nepružná pravidla pro každoroční úhrady státu, nepodléhalo veřejnoprávní zařízení pro správu odvodu společnosti La Poste zvláštním pravidlům ([68]). Protože se jednalo o mimořádný odvod, který bylo možno volně přidělit, Komise mohla soudit, že Francouzská republika by bývala mohla snížit jeho výši a souběžně zvýšit míru každoročního odvodu společnosti La Poste.

(166) Je nutno dále konstatovat, že znění zákona z roku 1996 stanoví parametry výpočtu každoročního výpočtu hrazeného pravidelně státu jako vyrovnání za penze státních zaměstnanců, aniž se zmiňuje o zohlednění rizik, která nejsou společná státním a soukromoprávním zaměstnancům. V tomto ohledu Tribunál a Soudní dvůr ohledně živnostenské daně, kterou společnost France Télécom měla uhradit, upřesnily, že zmírnění zatížení nelze kompenzovat uložením odlišného zvláštního zatížení, a to zejména pokud členský stát, v tomto konkrétním případě Francouzská republika, není schopen prokázat, že předchozí zatížení byla zavedena s výhledem na nižší budoucí zatížení v rámci odlišného daňového režimu ([69]).

(167) Komise nemůže přehlédnout, že cílem zvláštního paušálního odvodu uhrazeného již v roce 1997 bylo podle výslovného ustanovení článku 6 zákona z roku 1996 částečné vyrovnání francouzského státu za finanční zatížení, které pro něj vyplývalo ze zákona z roku 1996.

(168) Ze zprávy Senátu převzaté v bodě odůvodnění č. 27 vyplývá, že odhlasováním zásady mimořádného odvodu se zákonodárci nepokoušeli zohlednit a ještě méně vyrovnat rozdíl mezi ročními odvody společnosti France Télécom a poměrně vyššími odvody konkurentů. Zákonodárci naopak úmyslně uložili společnosti France Télécom hrazení každoročních odvodů, které nepokrývaly rizika, jež nejsou společná oběma kategoriím zaměstnanců (státním a nestátním zaměstnancům), a to aniž by stanovili spojitost mezi tímto rozhodnutím a zaplacením mimořádného odvodu uhrazeného v roce 1997.

(169) Náklady, které pro společnost France Télécom představoval paušální odvod, byly vloženy jako obecný příjem do státního rozpočtu, investovány do veřejnoprávního zařízení pověřeného jejich správou a vyčerpány. Za těchto okolností Komise nemůže částečně nebo úplně přiřknout teoreticky a následně již vyčerpaný mimořádný paušální odvod cíli, který je zcela odlišný od cíle, který mu určily francouzské orgány a se kterým zákon nepočítá, to znamená vyrovnání za nezohlednění rizik, jež nejsou společná soukromoprávním a státní zaměstnancům. Tento paušální odvod tak nebyl stanoven se záměrem úplného vyrovnání v rámci odlišného předpisového a právního režimu každoročních odvodů společnosti France Télécom s odvody konkurentů.

(170) Ze stejných důvodů a kvůli pravidlům správy a převádění do státního rozpočtu, které od roku 1997 stanoví zákon o státním rozpočtu a které se dodnes provádějí, nelze přijmout tvrzení a výpočty Francouzské republiky, kterými se snaží prokázat, že reforma z roku 1996 vedla k dnešnímu dni ke značnému přebytku příjmů státu.

(171) Vzhledem ke způsobům, jakými příslušné veřejnoprávní zařízení spravuje a využívá mimořádný paušální odvod společnosti France Télécom a které stanoví zákon o státním rozpočtu, a vzhledem k číselným údajům o převodech skutečně provedených od roku 1997, které předala Francouzská republika a které jsou popsány v bodech odůvodnění č. 36 a 37 a uvedeny v tabulce č. 3, je nutno konstatovat, že příjmy, které se Francouzská republika snaží zdůrazňovat a které byly investovány s úrokovým výnosem ve výši 7 %, nikdy neexistovaly.

[…]. Tvrzení kromě toho neodpovídá skutečnému jednání francouzských orgánů. Vzhledem k pravidlům správy, které stanovily zákony o státním rozpočtu od jeho vzniku, uvedené veřejnoprávní zařízení nevytvářelo takové příjmy, s nimiž se ostatně nepočítalo a které nevynášely úroky. Prostředky zařízení naopak měly být údajně zcela vyčerpány k 31. prosinci 2011. Tyto prostředky by byly vyčerpány dříve, pokud by byly přiděleny na financování reformy z roku 1996, což Francouzská republika ostatně popírá, a to i tehdy, pokud by se do nich zahrnuly vyšší příjmy z daně z příjmů právnických osob, které francouzské orgány zdůrazňují. Zohlednění vyšších příjmů z daně z příjmů právnických osob je mimochodem protiprávní, protože vede ke smíšení různých úloh státu. Směšování mezi těmito různými úlohami, jež nabízejí francouzské orgány, nelze přijmout a je nutno nadále rozlišovat na jedné straně mezi státem, který poskytuje podporu společnosti France Télécom tím, že na sebe přebírá vyplácení důchodů státním zaměstnancům, aby rozvíjel plnohodnotnou hospodářskou soutěž, na druhé straně státem, který je akcionářem společnosti France Télécom, a konečně státem, který je veřejnou mocí vykonávající svou daňovou pravomoc.

(172) Dále je nutno poznamenat, že žádost předložená Francouzskou republikou a společností France Télécom ohledně zohlednění mimořádného odvodu při přezkumu slučitelnosti reformy je v rozporu s připomínkami, které Francouzská republika vyjádřila dopisem ze dne 17. března 2004 a podle nichž „mimořádný paušální

([68]) Viz příloha 37 s názvem „Režimy důchodového a sociálního zabezpečení – penze“, č. 1198 (kapitola II-2 B-3) zprávy č. 1127 předložené Národnímu shromážděním poslancem Gillesem Carrezem k návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2008.

([69]) Rozsudek ze dne 30. listopadu 2009 ve spojených věcech T-427/04 a T-17/05, *Francouzská republika a France Télécom* v. *Komise*, Sb. rozh., s. II-4315, body č. 215 a 217. Odvolání proti tomuto rozsudku Soudní dvůr zamítl (rozsudek ze dne 8. prosince 2011 ve věci C-81/10 P, *France Télécom*, viz zejména bod 43 a následující).

odvod stanovený článkem 6 zákona ze dne 26. července 1996 nelze analyzovat jako vyrovnání za údajné 'zvýhodnění'. Analýza jeho výše je z hlediska předpisů o státní podpoře tím spíše nerelevantní", že jeho výše představovala „mimořádný odvod ve prospěch jeho jediného akcionáře [francouzský stát], který lze přirovnat mimořádné dividendě rozdělené před otevřením kapitálu soukromým investorům".

(173) Uvažování, které je základem tvrzení zastávaného kdysi Francouzskou republikou, má určitou finanční a hospodářskou logiku. Je pochopitelné, že jediný akcionář se těsně před otevřením kapitálu jiným investorům pokusí pro sebe získat co možná nejvíce dostupných prostředků z podniku, který svůj kapitál otevírá, za předpokladu, že to neohrozí přitažlivost investování. Tento poslední aspekt byl zohledněn ve finančních parametrech uložených počáteční rozvaze společnosti France Télécom, z níž nepřímo vyplývá výše mimořádného paušálního odvodu, jak to bylo uvedeno v parlamentu v roce 1996. Ze strany státu jako rozumně uvažujícího jediného akcionáře bylo proto zcela logické, že podle tvrzení Francouzské republiky samé odebral co možná nejvyšší částku mimořádné dividendy místo toho, aby ponechal prostředky v podniku, po jehož otevření kapitálu v roce 1997 by získával pouze to, co odpovídá jeho podílu na kapitálu, který si ponechal.

(174) Platnost tohoto uvažování, které ve své době Francouzská republika předložila při žádosti, aby analýza doplatku ve výši 5,7 miliardy EUR nebyla v žádném případě zohledněna při posuzování reformy z hlediska pravidel o státní podpoře, potvrzují ostatně její připomínky předložené během řízení. Svým prohlášením, že nastavení výše doplatku bylo údajně provedeno ne v závislosti na odhadovaných nákladech reformy pro stát nebo výhod, které by společnost France Télécom získala, ale na možnostech podniku hradit odvody, Francouzská republika naznačuje, že uvalení doplatku vyplývá spíše z chování rozumně uvažujícího jediného akcionáře než z chování státu jako regulátora, který se stará o vyváženost důchodových nákladů, které podle reformy má.

(175) Pokud by se mělo postupovat podle takového uvažování, Komise by neměla, jak to kdysi požadovala Francouzská republika, mimořádný paušální odvod v analýze slučitelnosti reformy s pravidly o státní podpoře zohledňovat. Z uvedeného vyplývá, že by se mělo zohlednit pouze snížení ročních odvodů společnosti France Télécom pod úroveň odvodů konkurentů, kterého se chtělo od roku 1997 reformou dosáhnout.

(176) Ze stejných důvodů nemůže Komise postupovat podle připomínek stěžovatelů, ve kterých požadují zavedení vyrovnávacích mechanizmů pro mimořádný paušální odvod uhrazený v roce 1997 a každoroční odvod zaměstnavatele společnosti France Télécom s cílem zajistit finanční neutralitu reformy. Znamenalo by to provést také nový výpočet a teoretické následné přerozdělení celého nebo části mimořádného paušálního odvodu uhrazeného státnímu rozpočtu v roce 1997. Zmiňovaný mechanizmus by také znamenal zavést následnou kontrolu rok po roce, jejímž cílem by nebylo zajistit přiměřenost poskytnuté podpory, byť sníženou o mimořádný paušální odvod z roku 1997, ale odstranit z reformy jakoukoliv podporu.

(177) Na druhé straně je ale nutno přezkoumat, zda lze zaplacení mimořádného odvodu zohlednit při posouzení slučitelnosti opatření podpory s vnitřním trhem a držet se přitom zdůvodnění tohoto zaplacení v podobě stanovené zákonem z roku 1996.

Je oprávněné nepožadovat od společnosti France uhrazení dodatečného odvodu, který by zajistil míru konkurenční spravedlnosti za období 1997–2010

(178) Podle zákona z roku 1996 byl mimořádný paušální odvod v roce 1997 zaplacen jako vyrovnání za převzetí penzí státem. Za těchto okolností je nutno zohlednit důsledky uvalení tohoto odvodu na celkovou finanční bilanci reformy zavedené zákonem z roku 1996 v podobě, v jaké je dodnes prováděna. Je nutno zohlednit dobu, po kterou byly náklady na důchodové penze pokryty mimořádným paušálním odvodem.

(179) Pokud jde o srovnání finančních toků u společnosti France Télécom rozložené v čase, to znamená zaplacení mimořádného odvodu v roce 1997 a nižší každoroční odvody vyplývající od té doby ze zákona z roku 1996, je nutno částky aktualizovat. Během roku 1997 bylo až do října 1997 hrazení mimořádného odvodu rozloženo do několika splátek, i když jeho financování pomocí půjčky znamenalo pro společnost France Télécom odložení finančního zatížení. Na druhé straně k placením přímého odvodu docházelo od počátku roku 1997. Diskontní sazba má v zásadě být sazba vyplývající ze sdělení Komise platné v této oblasti ([70]), tedy sazba, která pro znázornění dosahovala v říjnu 1997 výše 5,53 %. Je nutno přezkoumat, zde je v tomto konkrétním případě vhodné použít sazbu odlišnou od platné sazby Komise, a odchýlit se tak od pravidel sdělených členským státům, které Komise přijala a které je nutno provádět s výjimkou řádně odůvodněných případů.

([70]) Sdělení Komise o metodě stanovení referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. C 232, 10.8.1996, s. 10) a sdělení Komise o současných úrokových sazbách pro navrácení státní podpory a referenčních/diskontních sazbách pro 15 členských států platných od 1. ledna 2005 a o historických úrokových sazbách pro navrácení státní podpory a referenčních/diskontních sazbách platných od 1. srpna 1997 (Úř. věst. C 88, 12.4.2005, s. 5).

(180) V tomto ohledu se zvolení sazby ve výši 7 %, kterou použil pojistný matematik francouzské vlády pro aktualizaci finančních toků reformy od roku 1996 až do roku 2043, nejeví jako oprávněné, […], protože tato analýza se týká kratšího období z důvodu zjištěného časového rozložení. Sazba ve výši 7 % také značně přesahuje průměr ročních diskontních sazeb za období 1997–2010 ve výši 4,4 %, který Francouzská republika použila ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení, nebo diskontní sazbu ve výši […] % použitou pro rok 1998 v reformě způsobu financování důchodů společnosti La Poste ([71]).

(181) Nelze rovněž přijmout sazby okolo 7 % u OAT na 15 let v roce 1996, které zdůrazňuje Francouzská republika. Sazba musí být stanovena v roce 1997 a ne na základě průměru roku 1996. Období 15 let je navíc příliš dlouhé vzhledem k výši každoročních platebních toků, jimž mimořádný paušální odvod měl teoreticky čelit během období a u kterých by pouhé úroky nestačily. Alternativně by z hlediska francouzského státu bylo možno uvažovat o použití složené sazby vytvořené na základě různých sazeb investiční optimalizace mimořádného paušálního odvodu, aby se čelilo časovému rozložení toků vyvolaných reformou z roku 1996. Kromě skutečnosti, že by se taková sazba ve výši okolo 5,50 % podstatně nelišila od referenční sazby Komise pro říjen 1997, použití takové sazby by nezohledňovalo skutečnost, že se analýza provádí z hlediska společnosti France Télécom ([72]).

(182) V tomto ohledu referenční sazba 7 % u dluhopisů společnosti France Télécom mezi rokem 1991 a rokem 1997, již Francouzská republika zdůrazňuje, pokrývá šestileté období, které zkoumaným skutečnostem jasně předcházelo. V tomto konkrétním případě zůstává skutečností, že společnost France Télécom financovala mimořádný paušální odvod z roku 1996 pomocí krátkodobých emisí a ve značně menším měřítku vydáním dluhopisů. Diskontní sazba vyplývající z úrokových sazeb placených společností France Télécom u nových dluhů nasmlouvaných v roce 1996 ovšem údajně dosahovala podle její účetní rozvahy k 31. prosinci 1996 výše 4,8 % ([73]). Taková sazba je přizpůsobena skutkové podstatě skutečných finančních nákladů, které společnost France Télécom v té době měla při financování mimořádného odvodu. Nicméně se nejeví jako vhodné činit diskontní sazbu závislou na rozhodnutích přijatých podnikem ve své době, ale použít objektivní referenci zvolenou Komisí v jejím sdělení, jež platí pro oblast diskontních sazeb ([74]).

(183) Shrnuto, v tomto konkrétním případě není vhodné použít jako referenci sazbu odlišnou od sazby, která vyplývá ze sdělení Komise platného v této oblasti, a odchýlit se tak od pravidel sdělených členským státům, které Komise přijala.

Tabulka 5

Finanční toky vyplývající pro společnosti France Télécom z reformy z roku 1996 (1997–2011)

(v milionech EUR)

Rok	Vyplacené penze (A)	Vyrovnání a nadvyrovnání (B)	Roční odvody (C)	Zvýhodnění spol. FT (D) (A + B - C) (*)	Doplatek 1. ledna (E)	Úrok (F)	Doplatek 31. pros. (E + F – D)
1997 (**)	(…)	(…)	(…)	122,3	5 716,8	184,4	5 777,9
1998	(…)	(…)	(…)	188,2	5 777,9	319,5	5 909,2
1999	(…)	(…)	(…)	189,8	5 909,2	326,8	6 046,2
2000	(…)	(…)	(…)	298,3	6 046,2	334,4	6 082,2
2001	(…)	(…)	(…)	302,9	6 082,2	336,3	6 115,6
2002	(…)	(…)	(…)	305,9	6 115,6	338,2	6 148,0

([71]) Rozhodnutí o společnosti *La Poste*, uvedené výše v poznámce pod čarou 32.

([72]) Tento přístup by spočíval v teoretickém investování částí celkové částky mimořádného odvodu do finančních nástrojů o různé době trvání (např. x % na jeden rok, y % na 3 roky, z % na deset roků), a to v závislosti na časovém rozložení splátek toků (roční zůstatek dávek nepokrytých odvody). Za druhé pololetí roku 1997 dosahovaly sazby OAT na 10 roků výše 5,49 %, přičemž sazby u kratší doby trvání byly nižší.

([73]) Viz poznámka pod čarou 17. Diskontní sazba odráží průměrnou úrokovou sazbu k 31. prosinci 1996 u krátkodobých a dlouhodobých dluhů společnosti France Télécom vyváženou výšemi nových krátkodobých a dlouhodobých dluhů nasmlouvaných v roce 1996, které účetní auditoři přisuzují hlavně financování platby mimořádného odvodu francouzskému státu. Téměř tři čtvrtiny (72 %) tohoto navýšení vyplývalo z krátkodobých nástrojů (obchodních cenných papírů a tzv. „commercial paper"), jejichž průměrná sazby za rok dosahovala k 31. prosinci 1996 výše 4,33 %.

([74]) Viz poznámka pod čarou 69.

(v milionech EUR)

Rok	Vyplacené penze (A)	Vyrovnání a nadvyrovnání (B)	Roční odvody (C)	Zvýhodnění spol. FT (D) (A + B - C) (*)	Doplatek 1. ledna (E)	Úrok (F)	Doplatek 31. pros. (E + F – D)
2003	(…)	(…)	(…)	364,7	6 148,0	340,0	6 123,3
2004	(…)	(…)	(…)	477,4	6 123,3	338,6	5 984,5
2005	(…)	(…)	(…)	619,1	5 984,5	330,9	5 696,3
2006	(…)	(…)	(…)	744,4	5 696,3	315,0	5 266,9
2007	(…)	(…)	(…)	909,9	5 266,9	291,3	4 648,2
2008	(…)	(…)	(…)	1 101,0	4 648,2	257,0	3 804,3
2009	(…)	(…)	(…)	1 255,8	3 804,3	210,4	2 758,9
2010	(…)	(…)	(…)	1 386,6	2 758,9	152,6	1 524,8
2011 (***odh.***)	(…)	(…)	(…)	*1 497,5*	*1 524,8*	*84,3*	*111,6*

(*) V této kolonce je zaznamenán sebemenší roční odvod společnosti France Télécom na základě zákona z roku 1996 při odečtení uhrazených zaměstnavatelských a zaměstnaneckých odvodů, nákladů na poskytnuté dávky a výše vyrovnání a nadvyrovnání, které by společnost France Télécom bez existence reformy nadále platila, a to podle odhadů společnosti France Télécom upravených podle výpočtů Francouzské republiky, které za období 1997–2010 snižují zatížení o 165 milionů EUR.

(**) Pro rok 1997, kdy byla úhrada mimořádného odvodu rozložena do splátek až do října, je odpovídající okamžik úhrady stanoven Francouzskou republikou na 4. června 1997. Úroky jsou počítány k tomuto okamžiku.

(184) Při kapitalizaci s diskontní sazbou ve výši 5,53 % by zohlednění doplatku mělo až do prvního čtvrtletí roku 2012 ([75]) vyrovnávat snížení každoročních odvodů, které poskytlo společnosti France Télécom provádění reformy z roku 1996.

(185) Konečná lhůta tohoto vyrovnání, kterým se neutralizují důsledky reformy, by se navíc s odchylkou několika málo měsíců časově shodovala se skutečným vyčerpáním prostředků veřejného zařízení pověřeného správou mimořádného odvodu společnosti France Télécom, ke kterému mělo dojít dne 31. prosince 2011. K analýze aktualizace se tak připojuje skutečnost, že mimořádný odvod je skutečně vyčerpán. Neexistovaly by tak částky nepřevedené do státního rozpočtu, které by bylo možno přidělit jinak, než stanoví platný zákon o státním rozpočtu.

(186) Je proto odůvodněné, že kvůli uhrazení tohoto mimořádného odvodu v roce 1997 není společnost France Télécom nucena zaplatit dodatečný roční odvod za období mezi 1. lednem 1997 a dnem po 31. prosinci 2010, který je nutno přesně stanovit. Protože číselné údaje za rok 2011 a údaje ohledně vyrovnání a dodatečného vyrovnání uvedené v tabulce č. 5 vyplývají zejména z odhadů, je nutno, aby Francouzská republika stanovila přesný den na základě skutečných okamžiků provedení plateb, konečných částek vyplacených dávek a nižších odvodů a jiných zvýhodnění společnosti France Télécom, jak vyplývají ze zákona z roku 1996, a to podle zásad výpočtu uvedených v tabulce č. 5.

(187) Po neutralizování důsledků mimořádného odvodu a vyčerpání prostředků převedených na stát se ale podpora poskytnutá společnosti France Télécom naplno projeví a poskytne mimo jiné této společnosti zvýhodnění vůči jejím konkurentům. Oprávněnost této podpory bude nadále zachována pouze za podmínky podřízení společnosti France Télécom uhrazení přímého odvodu, který bude vypočítán na základě míry zajišťující skutečnou konkurenční spravedlnost. Pokud tak zůstanou zachována v nezměněné podobě ustanovení zákona z roku 1990 ve znění změněném zákonem z roku 1996 a také platná odvozená prováděcí ustanovení v tom smyslu, že stanoví, že se míra přímého odvodu počítá tak, aby se mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací podléhajícím obecnému právu sociálního zabezpečení vyrovnaly povinné daňové a sociální odvody založené na mzdách při omezení výpočtu na odvody pojištění vůči rizikům, jež jsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům, nesplnila by podpora poskytnutá společnosti France Télécom až do uplynutí finančních závazků, které za ni převzal francouzský stát na základě zákona z roku 1996, zásadu přiměřenosti.

([75]) Jedná se zde o přibližný odhad.

(188) Ke splnění kritéria slučitelnosti se společným zájmem stanoveným v čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU tak slučitelnost podpory vyžaduje, aby byly dodrženy podmínky uvedené v tomto rozhodnutí.

7. **PODMÍNKY BUDOUCÍ SLUČITELNOSTI**

(189) Je proto nutno, aby Francouzská republika změnila platná předpisová a právní ustanovení pro stanovení, výpočet a vybírání přímého odvodu, který má hradit společnost France Télécom, tak, aby se vyrovnaly míry povinných daňových a sociálních odvodů založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení. Dále je nutno, aby způsoby a parametry výpočtu byly stanoveny transparentně a objektivně tak, aby mohly být kontrolovány a byla možnost se proti nim odvolat.

(190) Francouzská republika by měla rovněž při výpočtu míry přímého odvodu skutečně vyrovnat výši povinných daňových a sociálních odvodů založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení, tím, že zohlední také rizika, která nejsou společná soukromoprávním zaměstnancům a státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom.

(191) V připomínkách Francouzské republiky, které jsou podrobněji rozvedeny v jejich aktualizovaných přílohách III a V, francouzské orgány předložily odhady míry přímého odvodu, který by společnost France Télécom musela od roku 1997 platit (viz tabulka č. 4), pokud by nespolečná rizika byla zahrnuta do výpočtu (dále jen „upravená míra“). Upravená míra zahrnuje jak odvody na pojištění proti nezaměstnanosti a pojištění na záruku vyplacení mezd, které tuto míru zvyšují, tak zvláštní odvody, které konkurenti společnosti France Télécom neplatí, jako je 1 % na solidaritu a dávky v hotovosti při přerušení práce, které si společnost France Télécom pojišťuje sama a které tuto míru snižují. Z uvedeného vyplývá míra přesahující přibližně o 7 procentních bodů míru, která je v současnosti skutečně uplatňovaná.

(192) Ve srovnání s částečnou konkurenční spravedlností zavedenou zákonem z roku 1996 zajišťuje tato míra skutečnou konkurenční spravedlnost, a to při zohlednění sociálních odvodů, které jsou pro společnost France Télécom specifické. Komise proto nezpochybňuje zásady, základ zdanění a způsoby výpočtu používané Francouzskou republikou pro stanovení upravené míry přímého odvodu za účelem vyrovnání úrovně povinných daňových a sociálních odvodů založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení, v podobě uvedené v aktualizovaných připomínkách Francouzské republiky a podrobně popsané v přílohách III a V zmíněných připomínek.

(193) Každoroční stanovení míry Francouzskou republikou, jež umožňuje vyrovnat podmínky hospodářské soutěže, se proto bude řídit zásadami, daňovým základem a způsoby výpočtu přímého odvodu, které jsou uvedeny v připomínkách zmíněných v bodě odůvodnění č. 191. Upravená míra bude zejména zahrnovat jak odvody na pojištění proti nezaměstnanosti a pojištění na záruku vyplacení mezd, tak zvláštní odvody, které konkurenti společnosti France Télécom neplatí, jako je 1 % na solidaritu a dávky v hotovosti při přerušení práce, které si společnost France Télécom pojišťuje sama.

(194) Toto opravdové vyrovnání zajistí skutečnou konkurenční spravedlnost mezi společností France Télécom a jejími konkurenty a zaručí přiměřenost a slučitelnost podpory zavedené v roce 1996 s vnitřním trhem.

8. **ZÁVĚR**

(195) Komise konstatuje, že Francouzská republika začala protiprávně provádět státní podporu zavedenou reformou způsobu financování důchodů státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom z roku 1996, a to porušováním čl. 108 odst. 3 SFEU od vstupu reformy v platnost.

(196) Provádění této podpory od roku 1997 umožnilo snížit každoroční sociální odvody, které platila společnost France Télécom. Tento důsledek byl nicméně neutralizován přinejmenším až do roku 2010 uhrazením mimořádného paušálního odvodu stanoveného touto reformou. Tato neutralizace je důvodem, aby podmínky, které by postavily společnost France Télécom a její konkurenty do stavu skutečné rovnosti, pokud jde o tyto odvody, a které by z této podpory učinily podporu slučitelnou s vnitřním trhem, byly uplatňovány po 31. prosinci 2010 od okamžiku, který je nutno teprve stanovit.

(197) Proto v míře, v jaké Francouzská republika zohlední ve výpočtu přímého odvodu, který má společnost France Télécom hradit, úrovně povinných daňových a sociálních odvodů založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení, a to při zohlednění rizik, která jsou a nejsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům, a pokud tak učiní, může být reforma zavedená zákonem z roku 1996 prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU. Francouzská republika proto musí přijmout opatření, a to zejména právní a předpisová, která jsou nutná pro splnění podmínek uvedených v tomto bodě odůvodnění.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Státní podpora vyplývající ze snížení vyrovnání, jež je nutno uhradit státu za vyměření a vyplácení penzí přiznaných podle zákona o vojenských a civilních důchodových penzích státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom na základě zákona č. 96-660 ze dne 26. července 1996 o státním

podniku France Télécom, kterým se mění zákon č. 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizování veřejné služby v oblasti pošt a telekomunikací, je slučitelná s vnitřním trhem při splnění podmínek stanovených v článku 2.

Článek 2

Odvod zaměstnavatele přímé povahy, který hradí společnost France Télécom na základě čl. 30 písm. c) zákona č. 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizování veřejné služby v oblasti pošt a telekomunikací, se vypočte a vybere tak, aby se vyrovnaly úrovně všech povinných daňových a sociálních dávek založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení.

Aby splnila tuto podmínku nejpozději do sedmi měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí, Francouzská republika:

a) změní článek 30 zákona č. 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizování veřejné služby v oblasti pošt a telekomunikací a znění předpisů a jiných dokumentů přijatých pro jeho provádění tak, aby se základ výpočtu a výběr přímého odvodu zaměstnavatele, který hradí společnost France Télécom, neomezoval na pouhá rizika, jež jsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům, ale zahrnoval rovněž rizika, která jim nejsou společná;

b) vybere od společnosti France Télécom ode dne, kdy se částka mimořádného odvodu zavedeného zákonem č. 96-660 ze dne 26. července 1996 a kapitalizovaná za diskontní sazbu vyplývající z uplatnění sdělení Komise o metodě stanovení referenčních a diskontních sazeb platných v tomto konkrétním případě rovnala příspěvkům a odvodům, které by společnost France Télécom bývala nadále platila na základě článku 30 zákona č. 90-568 ze dne 2. července 1990 v jeho původním znění, přímý odvod zaměstnavatele vypočítaný podle pravidel upřesněných v písm. a), a to při zohlednění rizik, která jsou a nejsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům.

Článek 3

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Francouzská republika Komisi podrobný popis již přijatých nebo plánovaných opatření pro splnění tohoto rozhodnutí. Komisi informuje zejména o:

a) postupu změn předpisových a právních ustanovení uvedených v článku 2;

b) konečných částkách vyrovnání a odvodů za rok 2011 a o částkách případně plánovaných na rok 2012, a to zejména ohledně případného zůstatku kapitalizovaných částek mimořádného odvodu;

c) výších přímého odvodu zaměstnavatele vypočítaných podle pravidel upřesněných v článku 2 u budoucích splátek do doby, než dojde ke změně právních předpisů;

d) platbách odvodu zaměstnavatele poté, kdy došlo nebo dojde k tomu, že částky mimořádného odvodu zavedeného zákonem č. 96-660 ze dne 26. července 1996 a kapitalizované za diskontní sazbu vyplývající z uplatnění sdělení Komise o metodě stanovení referenčních a diskontních sazeb platných v tomto konkrétním případě přestanou neutralizovat důsledky reformy z roku 1996.

2. Francouzská republika bude Komisi informovat o vývoji vnitrostátních opatření přijatých s cílem vykonat toto rozhodnutí. Na pouhou žádost Komise předloží neprodleně informace o již přijatých a plánovaných opatřeních pro splnění tohoto rozhodnutí.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.

V Bruselu dne 20. prosince 2011.

Za Komisi

Joaquín ALMUNIA

místopředseda